C/2024/3975

21.6.2024 г.

ИЗВЕСТИЕ

Насоки за държавите членки относно изискванията за информация за средносрочните фискално-структурни планове и за годишните доклади за напредъка

(C/2024/3975)

С Регламент (ЕС) 2024/1263 за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (наричан по-нататък „регламентът“) се установява, че „за да се гарантира ефективното прилагане и подходящият мониторинг във връзка с [посочения] регламент, Комисията следва да своевременно да даде насоки, след като поиска становище от Икономическия и финансов комитет, по отношение на информацията, която бъде предоставена от държавите членки в техните национални средносрочни фискално-структурни планове и в техните годишни доклади за напредъка. Тези насоки следва да бъдат оповестени публично“. Настоящото известие съдържа такива насоки. Становището на Икономическия и финансов комитет (ИФК) беше предоставено на 7 юни 2024 г. Комисията взела надлежно под внимание становището на ИФК, и по-специално това, че изискванията за информация за реформите и инвестициите следва да бъдат пропорционални и да не дублират други процедури, като същевременно се дава възможност за своевременен мониторинг на ангажиментите, обуславящи удължаване на периода на корекция. Поуките, извлечени с помощта на първите средносрочни фискално-структурни планове, ще бъдат отразени в бъдещите версии на насоките на Комисията.

Настоящите насоки са предназначени да подпомогнат държавите членки при прилагането на Регламент (ЕС) 2024/1263. Единствено Съдът на Европейския съюз е компетентен да дава задължителни тълкувания на правото на ЕС.

ЧАСТ А

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СРЕДНОСРОЧНИТЕ ФИСКАЛНО-СТРУКТУРНИ ПЛАНОВЕ

1. Въведение

Настоящите насоки се отнасят до разпоредбите на регламента по отношение на съдържанието на националните средносрочни фискално-структурни планове (наричани по-нататък ССП, „средносрочните планове“ или просто „плановете“). С настоящия документ се осигуряват насоки за държавите членки във връзка с изготвянето на техните планове, по-специално относно: изготвянето на плановете по начин, който гарантира подходящ политически ангажимент и национална ангажираност, като същевременно ограничава свързаната с докладването тежест; информацията, необходима на Комисията, за да оцени дали фискалните ангажименти са в съответствие с изискванията на регламента; информацията, която трябва да бъде предоставена по отношение на ангажиментите за инвестиции и реформи, за да се оправдае удължаване на плановете за фискална корекция; и подлежащата на включване информация относно мерките, чрез които държавите членки изпълняват специфичните за всяка държава препоръки (СДП)(включително при процедурата при макроикономически дисбаланси) и постигат общите приоритети на ЕС.

Настоящите насоки относно изискванията за информация за средносрочните планове следва да се четат във връзка с насоките относно годишните доклади за напредъка. Повечето от таблиците в средносрочните планове и в годишните доклади за напредъка са сходни, но обхващат различен брой години, със стойности с различен статут (бюджетни резултати, прогнозни оценки, прогнози или ангажименти на политиката), като някои включват повече подробности от други.

В духа на националната ангажираност в настоящите насоки не се предлага строг образец на структура за плановете. Държавите членки са свободни да решават как точно да бъдат оформени и колко подробни да бъдат техните планове — тъй като е възможно да имат различни нужди за националните си цели — стига плановете да съдържат информацията, която се изисква съгласно регламента и която е разгледана в настоящото известие. За да се подпомогнат държавите членки при изготвянето на плановете, настоящите насоки съдържат преглед на елементите, които трябва да бъдат включени и които са абсолютно необходими, за да може Комисията правилно да прецени дали се спазва регламентът, както и модели за таблиците, които включват изискваната информация. В крайна сметка в плановете следва да е представена — по ясен начин — информацията, която е необходима, за да могат Съветът и Комисията да определят дали плановете са в съответствие с целите и изискванията, посочени в регламента, и да одобрят съответния план с препоръка на Съвета, чието изпълнение ще подлежи на мониторинг ([1]).

([1]) Държавите членки могат да поискат помощ посредством инструмента за техническа подкрепа с цел изграждане на капацитет и експертен опит в области на управлението на публичните финанси от значение за изготвянето на техните планове. Те биха могли да включват, наред с другото, практики на средносрочното бюджетиране, преглед на разходите, анализ на устойчивостта на обслужването на дълга, както и изготвянето на фискална и макроикономическа статистика.

Централният елемент в средносрочния план е ангажиментът, свързан с процента на нарастване на финансираните на национално равнище нетни първични разходи (наричани по-нататък „нетни разходи“). „Нетни разходи“ означава публичните разходи след приспадане на разходите за лихви, дискреционните мерки по отношение на приходите, разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и еднократните и други временни мерки ([2]). В плановете държавите членки поемат ангажимент да поддържат нетните разходи в номинално изражение под годишните (и следователно също кумулативни ([3])) проценти на нарастване, които гарантират спазване на изискванията за устойчивост на обслужването на дълга и зачитат механизмите за гарантиране на устойчивостта. За да изпълни този ангажимент, съответното правителство може да избира между ограничаване на разходите и/или дискреционни увеличения на приходите. В средносрочния план следва да бъде обсъдена икономическата и фискална стратегия (мерки по отношение на приходите и/или разходите, инвестиции, структурни реформи и т.н.), която държавата възнамерява да проведе, за да гарантира изпълнението на ангажиментите в плана. Държавите членки обикновено са в състояние да дадат повече подробности за тази стратегия за по-ранните години от плана ([4]). Впоследствие, в съответствие с практиките на държавите членки, в годишните бюджети се потвърждават или изменят, както и се определят количествено конкретните инструменти на политиката, с които се гарантира изпълнението на ангажимента.

Контролен списък за елементите, които трябва да бъдат включени в плановете

	Правно основание в регламента	Посочен в точка:	Посочен в таблица:
Многогодишен план за нетните разходи (включително зачитане на механизмите за гарантиране на устойчивостта при дефицит и за гарантиране на устойчивостта на обслужването на дълга), както и …	Член 7; член 8; член 13, буква а)	Точки 2.2; 2.4	Таблица 1а от ССП; Таблица 4 от ССП
… основните макроикономически допускания и …	Член 13, буква а)	Точки 2.2; 2.3	Таблица 1б от ССП; Таблица 2 от ССП
… планираните фискално-структурни мерки.	Член 13, буква а)	Точка 2.6	Таблица 8 от ССП
Референтната траектория или техническата информация, предадена от Комисията.	Член 13, буква б)	Точка 2.9	
Когато националният средносрочен фискално-структурен план включва план за нетните разходи с по-високи стойности в сравнение с референтната траектория, подадена от Комисията: солидни и основани на данни икономически доводи, с които се обяснява разликата.	Член 13, буква б)	Точка 2.9	
Инвестиции и реформи в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално в специфичните за всяка държава препоръки, и как ще се подходи към общите приоритети на Съюза.	Член 13, буква в)	Точка 2.6	Таблица 8 от ССП; Таблица 9 от ССП
Действия в отговор на отправените СДП, които са от значение за процедурата при макроикономически дисбаланси, и в отговор на предупрежденията на Комисията/препоръките на Съвета.	Член 13, буква г)	Точка 2.6	Таблица 8 от ССП; Таблица 9 от ССП
Въздействие на вече осъществените реформи и инвестиции.	Член 13, буква е)	Точки 2.3; 2.4	

([2]) Вж. член 2, параграф 2 от регламента.

([3]) В съответствие с член 22, параграф 2 от регламента Комисията ще създаде контролен общ баланс с цел проследяване на натрупаните възходящи и низходящи отклонения на наблюдаваните нетни разходи спрямо плана за нетните разходи, заложен от Съвета, който се занулява след одобряването от Съвета на нов средносрочен фискално-структурен план.

([4]) Когато планът се представя приблизително по същото време като проекта на годишния бюджет за предстоящата година, посочените в плана стойности следва да бъдат съгласувани с информацията, съдържаща се в проекта на годишния бюджет.

	Правно основание в регламента	Посочен в точка:	Посочен в таблица:
Информация за основните макроикономически и бюджетни допускания, …	Член 13, буква ж)	Точки 2.2; 2.3; 2.4;	Таблица 1б от ССП
… скрити и условни задължения, …	Член 13, буква ж)	Точка 2.5;-2.7	Таблица 7 от ССП
… прогнозираното общо ниво на финансираните на национално равнище публични инвестиции, …	Член 13, буква ж)	Точка 2.4	ССП Таблица 4
… нуждите от публични инвестиции, включително тези, свързани с общите приоритети на Съюза, …	Член 13, буква ж)	Точка 2.6	Таблица 10 от ССП
… консултациите с националните парламенти и организирания процес на консултации, ...	Член 13, буква ж); член 11	Точка 2.1	
… съгласуваността и когато е целесъобразно, взаимното допълване с фондовете на политиката на сближаване, както и плана за възстановяване и устойчивост на съответната държава членка.	Член 13, буква ж)	Точки 2.1; 2.6	Таблица 9 от ССП
Въздействие на набора от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на потенциала за растеж и устойчивост, фискалната устойчивост и финансираните на национално равнище публични инвестиции.	Член 14, параграф 2; член 13, буква ж)	Точка 2.6	
Информация за това по какъв начин ангажиментите за реформи и инвестиции, обуславящи удължаване, са насочени към изпълнение на общите приоритети на Съюза и съответните специфични за държавата членка препоръки (включително тези, формулирани в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси) и …	Член 14, параграф 2	Точка 2.6	Таблица 8 от ССП
… за всяка от тези реформи и инвестиции: ясно описание, график и когато е уместно, показатели.	Член 14, параграф 3; член 13, буква д)	Точка 2.6	Таблица 8 от ССП
Съответствие на набора от реформи и инвестиции, обуславящи удължаване, с ангажиментите, включени в одобрения план за възстановяване и устойчивост и в споразумението за партньорство, договорено по линия на многогодишната финансова рамка.	Член 14, параграф 4	Точка 2.6	Таблица 8 от ССП
Ако планът служи като план за корективни действия съгласно процедурата при прекомерен дисбаланс/процедурата при макроикономически дисбаланси: специфичните мерки на политиката, които са предприети или се планира да бъдат предприети, както и график за изпълнението на тези мерки.	Член 31	Точка 2.8	Таблица 11 от ССП
Преходни договорености: трябва да се вземат предвид ангажиментите, включени в плановете за възстановяване и устойчивост.	Член 36	Точка 2.6	Таблица 8 от ССП; Таблица 9 от ССП

2. **Съдържание на плана**

В настоящите насоки се използват редица условни означения за указване на времевия хоризонт на плановете. Съгласно условното означение в таблиците годината T е годината на представяне на плана (*година на плана*). При всички положения са необходими пълните данни за годината T-1 (последната година с данни за бюджетните резултати, която служи като *базова година*) ([5]). Годината T+1 е *първата пълна година от изпълнението на плана*. Така един четиригодишен план обхваща годините до T+4 и в него се определя фискален ангажимент (план за нетните разходи) до въпросната година ([6]).

При все че стандартният хоризонт на планиране на плана е четири години, държавите членки следва да представят планове, обхващащи пет години, ако това води до по-добро привеждане в съответствие със законодателния им цикъл (член 2, точка 6). Поради това, когато в останалата част от настоящия документ се говори за четиригодишни планове, следва винаги да се разбира, че това обхваща и петгодишните планове, когато е уместно ([7]). План, който включва удължен (и съответно по-постепенен) план за корекции с продължителност до седем години, обусловен от ангажименти за реформи и инвестиции, също има четири- или петгодишен хоризонт на планиране.

2.1. *Одобряване на политическо равнище, процес на консултации и взаимно допълване с фондовете на ЕС*

В плана се предоставя информация за процеса на консултации, организиран преди представянето на плана (член 11; член 13, буква ж). За да се подсили националната ангажираност, държавите членки следва да проведат процес на консултации с гражданското общество, социалните партньори, регионалните органи и други уместни заинтересовани страни в съответствие с националната уредба. Преди да представи плана, всяка държава членка може също така да поиска становището на независимата фискална институция по отношение на плана ([8]) и/или да обсъди проекта на плана с националния си парламент. Държавите членки *могат*, като част от преходните разпоредби в член 36, параграф 1, буква в), за първия набор от средносрочни планове да проведат обществена консултация със социалните партньори, регионалните органи, организациите на гражданското общество и други уместни национални заинтересовани страни.

В плана следва да се обясни съгласуваността и когато е приложимо, взаимното допълване с фондовете по политиката на сближаване, както и с плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) (по време на прилагането му) (член 13, буква ж). Тъй като представляват дългосрочната инвестиционна политика на бюджета на ЕС, инвестициите и реформите по линия на политиката на сближаване следва да бъдат надлежно взети предвид при изготвянето на средносрочните планове. Би било полезно в плана да се посочи кои области на интервенция се подпомагат от фондовете по политиката на сближаване, както и по какъв начин планираните инвестиции и реформи допринасят за постигането на целите на сближаването. Като част от преходните договорености по време на прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост в плана следва също така да се обяснят неговата съгласуваност с ПВУ на държавата членка и когато е приложимо, взаимното му допълване с този ПВУ; би било от полза новите инвестиции и реформи в средносрочния план да надграждат вече изпълнените такива по линия на ПВУ или да ги подобряват.

2.2. *Преглед на фискалния ангажимент и обобщение на основните макроикономически и бюджетни пропенливи*

След като планът бъде оценен и одобрен, планът за нетните разходи, определен от Съвета в неговата препоръка, представлява единственият оперативен референтен показател за фискално наблюдение по време на етапа на изпълнение. Основният фискален ангажимент в плана е нетните първични разходи, финансирани на национално равнище, да се поддържат под годишните (и следователно кумулативни) проценти на нарастване, които гарантират спазване на изискванията за устойчивост на обслужването на дълга и зачитат механизмите за гарантиране на устойчивостта. Той представлява бюджетното ограничение, в рамките на което се определя националната фискална политика за времевия хоризонт на планиране на плана. Този ангажимент е посочен в таблица 1a от ССП (член 13, буква а). Когато планът се

([5]) Ако планът бъде представен в началото на годината, например между януари и март на годината T, преди Евростат и националните статистически институти да са публикували данните за бюджетните резултати за годината T-1, е целесъобразно кумулативните проценти на нарастване да се основават на нивата от годината T-2. В тези случаи базовата година за таблиците, посочени в настоящите насоки, следва да бъде T-2 (а не T-1).

([6]) В плана следва да бъде посочена крайната дата на данните и на другите видове информация, взети предвид за макроикономическите и бюджетните прогнози, като в него следва да се използват най-новите публикувани данни, които са налични към тази крайна дата.

([7]) В съответствие с член 15, параграф 1 в някои случаи времевият хоризонт на плана може да бъде по-кратък: „*Не по-късно от дванадесет месеца преди края на текущия национален средносрочен фискално-структурен план дадена държава членка може да поиска да представи на Комисията преработен национален средносрочен фискално-структурен план преди края на периода, обхванат от националния средносрочен фискално-структурен план, ако са налице обективни обстоятелства, които възпрепятстват изпълнението му. В този случай преработеният национален средносрочен фискално-структурен план обхваща периода до края на първоначалния период, обхванат от плана.*“

([8]) Ако е налично, становището на независимата фискална институция следва да бъде приложено към представения на Комисията средносрочен план (вж. точка 2.9).

представя през годината T (година на плана), кумулативните проценти на нарастване се основават на нивото на нетните разходи през годината T-1 (базова година) — последната година, за която има данни за бюджетните резултати, публикувани от националните статистически институти и Евростат. Съответно в четиригодишния план обикновено се поема ангажимент за годишните (и следователно кумулативни) проценти на нарастване за нетните разходи за годината на представяне на плана (T) и за следващите четири години: T+1, T+2, T+3 и T+4 ([9]). Когато планът включва план за нетните разходи с по-високи стойности в сравнение с референтната траектория, подадена от Комисията, държавата членка следва да представи в плана си солидни и основани на данни икономически доводи, с които се обяснява разликата (вж. също точка 2.9).

Таблицата с ангажиментите се допълва от обзорна таблица, в която се обобщават прогнозите за основните макроикономически и бюджетни променливи (член 13, буква а), член 13, буква ж). По-специално в таблица 1б от ССП се обединяват основните променливи, посочени в останалите таблици от плана (вж. по-долу), които са необходими, за да се прецени дали с плана за нетните разходи, предложен в ССП, се постигат целите за устойчивост на обслужването на дълга и се зачитат механизмите за гарантиране на устойчивостта.

Таблица 1а от ССП

Фискален ангажимент

			T-1	T	T+1	...	T+4
	Поети задължения						
1	**Финансирани на национално равнище нетни първични разходи**	**(процент на нарастване)**		XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2		(кумулативен процент на нарастване)		изчислени	изчислени	...	изчислени

Забележки: Финансираните на национално равнище нетни първични разходи следва да бъдат представени в номинално изражение.

Таблица 1б от ССП

Основни променливи

			T-1	T	T+1	...	T+4
			процент на нарастване	процент на нарастване	процент на нарастване		процент на нарастване
1	Потенциален БВП	ССП таблица 2, ред 26	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Дефлатор на БВП	ССП таблица 2, ред 2	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
			% от БВП	% от БВП	% от БВП		% от БВП
3	Нетен размер на предоставените/получените заеми	ССП таблица 4, ред 31	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
4	Структурно салдо	ССП таблица 4, ред 33	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Структурно първично салдо	ССП таблица 4, ред 34	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
6	Брутен дълг	ССП таблица 4, ред 35	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
7	Промяна на брутния дълг	ССП таблица 4, ред 36	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Забележки: Основните променливи в таблица 1б от ССП позволяват на Комисията и на Съвета да наблюдават дали с плана за нетните разходи, предложен в ССП, се постигат целите за устойчивост на обслужването на дълга и дали се зачитат механизмите за гарантиране на устойчивостта. Единственият оперативен референтен показател за фискалния ангажимент на съответната държава членка се изразява от гледна точка на процентите на нарастване на финансираните на национално равнище нетни първични разходи (вж. таблица 1а от ССП).

2.3. *Макроикономически допускания*

Средносрочният план следва да осигурява информация относно прогнозите и допусканията по отношение на ключови макроикономически променливи, които са необходими, за да се прецени дали са спазени правните изисквания относно устойчивостта на обслужването на дълга и механизмите за гарантиране на устойчивостта (член 13, буква а). Това включва прогнозите за *потенциален* растеж на БВП ([10]), както и допусканията относно дефлатора на БВП и лихвените проценти.

Планът следва също да съдържа централен и реалистичен сценарий за растежа на БВП (реален и номинален) и когато е възможно, по избор може да дава допълнителни подробности за състава на прогнозите за БВП. Централният и реалистичен сценарий следва да бъде съгласуван с допусканията в плана (упоменати по-горе), с икономическата и фискална стратегия, описана в плана, и по-специално с фискалната корекция, която се предполага от ангажимента за нетните разходи. Предоставянето на допълнителни подробности за очаквания състав на прогнозите за БВП е по избор и само индикативно, тъй като съставът на растежа ще зависи от подробните спецификации на мерките, които може да не са изцяло известни за всички години от плана ([11]).

([9]) Ако планът бъде представен в началото на дадена година, например между януари и март на годината T, годината T може също да служи като първата година на фискалната корекция, като в този случай в плана се поема ангажимент за процентите на нарастване на нетните разходи от годината T до годината T+3.

([10]) Като отчитат изключителното въздействие на скорошните икономически сътресения и настоящата несигурност върху прогнозните оценки за потенциалния растеж, държавите членки могат да използват по-стабилни динамични редове от получените по общоприетата методика за първия набор от планове, при условие че това е надлежно обосновано с икономически доводи и че натрупаният растеж през прогнозния период като цяло остава в съответствие (член 36).

([11]) Службите на Комисията могат да продължат да отправят искания за технически подробности по тези променливи в контекста на други процеси, като например техническите обмени с държавите членки като част от прогнозата на Комисията.

Макроикономическите допускания — включително за растежа на БВП, инфлацията и лихвените проценти — следва да бъдат предпазливи. Растежът на реалния и на номиналния БВП следва да отразява взаимодействията между фискалната корекция и икономическия растеж, както и елиминирането на разликите между фактическия и потенциалния БВП. В случай на отклонения от допусканията, използвани в референтната траектория на Комисията, следва да бъдат предоставени доказателства или солидна обосновка. По-специално, ако държавите членки използват по-скорошни или различаващи се по друг начин данни, за да определят своите допускания за лихвените проценти и за инфлацията, това следва да бъде направено по последователен начин за всички променливи в плана.

Осъществените наскоро структурни реформи следва да се отчитат предпазливо в прогнозите за потенциалния растеж. Възможно е да се наложи в плановете да бъдат обсъдени подробно породените от тях последици, особено ако прогнозите за потенциалния растеж се отклоняват значително от използваните в референтната траектория на Комисията. В такъв случай са необходими солидни и основани на данни доказателства в подкрепа на тези отклонения, за да се подобри надеждността на плана.

Очакваното въздействие на все още неосъществените реформи и инвестиции (*включително* тези, които обуславят удължаване на периода на фискална корекция) върху икономическата активност, не следва да бъде отчитано в прогнозните оценки за потенциалния БВП. В регламента (член 13 и съображение 34) се предвижда, *че след като реформите и инвестициите бъдат осъществени* в рамките на средносрочните планове, тяхното въздействие ще бъде надлежно отчитано в бъдеще, включително при изготвянето на следващите планове. Въздействието на все още неосъществените реформи и инвестиции *не* следва да бъде отчитано в прогнозните оценки за потенциалния БВП. Въпреки че потенциалният БВП е една от най-уместните променливи за определянето на наличното фискално пространство, тези все още неосъществени реформи и инвестиции ще допринесат за по-постепенна фискална корекция при изпълнението на критериите за удължаване на периода на корекция съгласно член 14. Информацията за очакваното въздействие на реформите и инвестициите, обуславящи удължаването на периода на корекция, следва обаче да бъде обсъдена отделно (вж. точка 2.6), като същевременно се има предвид, че при всички положения е трудно да се изготвят надеждни прогнозни оценки за въздействието на реформите върху потенциалния растеж и в още по-голяма степен преди реформите да бъдат напълно уточнени (а това обикновено се прави едва след приключването на съответната законодателна процедура).

Таблица 2 от ССП

Макроикономически сценарий

			Т-1	Т-1	Т	Т+1	...	Т+4
	БВП	**Код по ЕСС**	**млрд. нац. валута**	процент на нарастване	процент на нарастване	процент на нарастване		процент на нарастване
1	Реален БВП	B.1*g		XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Дефлатор на БВП			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Номинален БВП	B.1*g	XX,X	изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
	Компоненти на реалния БВП	**Код по ЕСС**	**млрд. нац. валута**	процент на нарастване	процент на нарастване	процент на нарастване		процент на нарастване
4	Разходи за частно потребление	P.3		XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
5	Разходи за държавно потребление	P.3		XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
6	Бруто образуване на основен капитал	P.51		XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
7	Промени в материалните запаси и нетно придобиване на ценности (% от БВП)	P.52 + P.53		незадължителни	незадължителни	незадължителни	...	незадължителни
8	Износ на стоки и услуги	P.6		XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
9	Внос на стоки и услуги	P.7		XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
	Принос за растежа на реалния БВП							
10	Крайно вътрешно търсене			XX,X	XX,X	незадължителни	...	незадължителни
11	Промени в материалните запаси и нетно придобиване на ценности	P.52 + P.53		XX,X	XX,X	незадължителни	...	незадължителни
12	Външнотърговско салдо на стоки и услуги	B.11		XX,X	XX,X	незадължителни	...	незадължителни
	Дефлатори и хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)			процент на нарастване	процент на нарастване	процент на нарастване		процент на нарастване
13	Дефлатор на частното потребление			XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
14	p.m. ХИПЦ			XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
15	Дефлатор на държавното потребление			XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
16	Дефлатор на инвестициите			XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
17	Дефлатор на експортните цени (стоки и услуги)			XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
18	Дефлатор на вносните цени (стоки и услуги)			XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
	Пазар на труда	**Код по ЕСС**	**ниво**	процент на нарастване	процент на нарастване	процент на нарастване		процент на нарастване
19	Национална заетост (1 000 души, национални сметки)		XX,X	XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
20	Средногодишен брой часове, отработени от нето лице		XX,X	XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
21	Реален БВП на нето лице			изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
22	Реален БВП на отработен час			изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
23	Компенсация на наетите лица (млрд. нац. валута)	D.1	XX,X	XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
24	Компенсация на нето лице (= 23 / 19)		изчислени	изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
				%	%	%		%
25	Коефициент на безработица (%)			XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
	Потенциален БВП и компоненти			процент на нарастване	процент на нарастване	процент на нарастване		процент на нарастване
26	Потенциален БВП			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
	Принос за потенциалния растеж							
27	Труд			XX,X	XX,X	незадължителни	...	незадължителни
28	Капитал			XX,X	XX,X	незадължителни	...	незадължителни
29	Общ фактор на производителността			XX,X	XX,X	незадължителни	...	незадължителни
				% пот. БВП	% пот. БВП	% пот. БВП		% пот. БВП
30	Разлика между фактическия и потенциалния БВП			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Забележка: Ако планът бъде представен, преди Евростат и националните статистически институти да са публикували данните за бюджетните резултати за годината Т-1, базовата година следва да бъде Т-2 (а не Т-1). „Млрд. нац. валута“ означава сума в националната валута, изразена в милиарди.

В средносрочния план следва да бъдат посочени външните допускания, залегнали в основата на макроикономическите и бюджетните прогнози (таблица 3 от ССП).

Таблица 3 от ССП

Външни допускания

			Т-1	Т	Т+1	...	Т+4
1	Краткосрочен лихвен процент	(%, средногодишна стойност)	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Дългосрочен лихвен процент	(%, средногодишна стойност)	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Обменен курс USD/EUR	(средногодишна стойност)	XX,X	XX,X	незадължителни	...	незадължителни
4	Обменен курс нац. валута/евро (само за държави членки, които не са се прие	(средногодишна стойност)	XX,X	XX,X	незадължителни	...	незадължителни
5	Световен реален БВП (с изключение на ЕС)	(процент на нарастване)	XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
6	Реален БВП на ЕС	(процент на нарастване)	XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
7	Обем на световния внос, с изключение на ЕС	(процент на нарастване)	XX,X %	XX,X %	незадължителни	...	незадължителни
8	Цени на петрола	(Brent, USD/барел)	XX,X	XX,X	незадължителни	...	незадължителни

2.4. *Бюджетни прогнози*

Както е посочено по-горе, съдържащият се в плана основен ангажимент за фискалната политика в средносрочен план е процентът на нарастване на нетните разходи. Годишните (и следователно кумулативни) проценти на нарастване, за които правителството поема ангажимент в плана, представляват бюджетното ограничение, в рамките на което се определя националната фискална политика за времевия хоризонт на планиране на плана. Поради това процентът на нарастване на нетните разходи ще представлява единственият оперативен референтен показател за оценка на изпълнението и за пристъпване към действия по принудително изпълнение ([12]).

В текста на плана следва да бъде обсъдена икономическата и фискална стратегия за неговия времеви хоризонт, залегнала в основата на съответната фискална корекция. По-специално държавите членки следва да очертаят цялостния състав на фискалната корекция, общите политики за приходите и разходите, които възнамеряват да прилагат, за да извършат корекцията, и когато е възможно, да предоставят индикативен набор от мерки на политиката, описани толкова подробно, колкото е възможно към момента на предоставянето ([13]). Държавите членки могат да са — но могат и да не са — в състояние да посочат конкретните мерки по отношение на разходите и приходите, с които ще се гарантира, че ангажиментът за нетните разходи ще бъде изпълнен в рамките на времевия хоризонт на плана. Въпреки че оценката на плана ще бъде основана на нарастването на нетните разходи и изпълнението на изискванията, предвидени в регламента, включването на подробности за индикативен набор от мерки на политиката ще подобри надеждността на плана и ще намали рисковете, свързани с изпълнението. Икономическата и фискална стратегия, заложена в плана, както и всички подробности относно индикативните мерки на политиката, се обсъждат в рамките на техническите диалози с Комисията. Впоследствие конкретната специфика на съответните мерки на политиката се потвърждава или коригира и се определя количествено в годишните бюджети.

Бюджетните прогнози в плана следва да бъдат съсредоточени върху основните бюджетни параметри (като например номиналния дефицит и дълга) ([14])**.** Тези параметри следва да бъдат съгласувани с бюджетните ангажименти и с основните макроикономически допускания (като например потенциалния БВП, БВП, развитието на цените, лихвените проценти и т.н.). В допълнение към процента на нарастване на нетните разходи, дефицита и дълга в средносрочния план следва да се докладва за планираните финансирани на национално равнище публични инвестиции (член 13, буква ж) и за разходите за лихви. Що се отнася до годините Т-1 и Т, в таблица 4 от ССП и таблица 5 от ССП следва също така да се посочи очакваното въздействие върху бюджета на мерките по отношение на приходите ([15]) и еднократните мерки (по отношение както на приходите, така и на разходите). В таблица 5 от ССП по избор могат да бъдат включени и мерките по отношение на разходите (различни от еднократните мерки). В плана следва също така да бъдат описани достатъчно подробно еднократните мерки.

Нетните разходи изключват националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза. Националното съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, се отнася до фондовете на ЕС, по линия на които се финансират програми, съфинансирани от държавите членки, когато съответният регламент, с който се създава фондът, включва изискване за национално съфинансиране, като въпросното изискване поражда разходи на сектор „Държавно управление“, вписвани в националните сметки. Съгласно настоящата многогодишна финансова рамка (2021—2027 г.) националното съфинансиране, което попада в обхвата на горепосоченото определение и е от значение за изпълнението на регламента, е националните разходи на сектор „Държавно управление“ за съфинансиране на програми по осемте фонда, обхванати от Регламента за общоприложимите разпоредби (РОР) ([16]), по Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и по Механизма за свързване на Европа. Това не предопределя структурата на бъдещата многогодишна финансова рамка. Тези десет фонда заедно представляват имащите значение от макроикономическа гледна точка разходи за

([12]) Отклоненията от плана за нетните разходи, препоръчан от Съвета, ще бъдат регистрирани в контролния общ баланс, управляван от Комисията.

([13]) Държавите членки, които поискат изключение от клаузата за предотвратяване на съсредоточаването на усилията за фискална корекция в края на периода (член 36, параграф 1, буква д), следва да докладват също за планираните разходи, финансирани със заеми по линия на МВУ.

([14]) Важно е да се имат предвид разликите в естеството на стойностите на номиналния дефицит и на дълга в плановете за годините до Т+4 спрямо посочените в прогнозите на Комисията, когато се съпоставят съответните стойности. В прогнозата на Комисията службите на Комисията включват само въздействието на мерките, които са уточнени в достатъчна степен и са обявени по надежден начин. В плановете трябва да бъдат количествено определени само фискалните корекции (докато количественото определяне на подробните политики за приходите и за разходите не е задължително). С други думи, бюджетните прогнози в плановете са основани на фискална корекция още преди уточняването и обявяването на подробните мерки.

([15]) По замисъл данните за дискреционните мерки по отношение на разходите не са необходими, за да бъде изчислен показателят за нарастване на нетните разходи. *Нетните* разходи се изчисляват въз основа на развитието на общите разходи *след приспадане на мерките по отношение на приходите*. Поради тази причина мерките по отношение на приходите изрично са включени в таблиците за докладване. Това обаче не означава, че в новата рамка е вградено предпочитание за корекция, осъществена посредством приходите или разходите. Тя е просто резултат от начина, по който са определени нетните разходи (т.е. разходите *след приспадане* на дискреционните мерки по отношение на приходите).

([16]) Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159.).

национално съфинансиране, които се поемат от сектор „Държавно управление“. Националното съфинансиране, предоставено от частния сектор, не е от значение за изключването от показателя за нетните разходи. Нивото на националното съфинансиране от значение за регламента (т.е. сумите, които трябва да бъдат приспаднати от общия размер на нетните разходи) следва да бъде основано на данните за бюджетните резултати, валидирани от Евростат, и да бъде ограничено до задълженията за национално съфинансиране, определени в съответните споразумения между държавите членки и институциите на ЕС. Докладването относно националното съфинансиране за годината T-1 в таблица 4 от ССП следва да съответства на сумите, докладвани на Евростат и валидирани от него ([17]).

Таблица 4 от ССП

Бюджетни прогнози

			T-1	T-1	T	T+1	...	T+4
	Приходи	Код по ЕСС	млрд. нац. валута	% от БВП	% от БВП	% от БВП		% от БВП
1	Данъци върху производството и вноса	D.2	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
2	Текущи данъци върху дохода, имуществото и други	D.5	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
3	Социалноосигурителни вноски	D.61	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
4	Други текущи приходи	(P.11+P.12+P.131)+D.39+D.4+D.7	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
5	Данъци върху капитала	D.91	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
6	Други капиталови приходи	D.92+D.99	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
7	Общо приходи (= 1+2+3+4+5+6)	TR	изчислени	изчислени	изчислени		...	
8	От които: Трансфери от ЕС (**начислени приходи, а не парични средства в брой**)	D.7EU+D.9EU	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
9	Общо приходи, различни от трансфери от ЕС (= 7-8)		изчислени	изчислени	изчислени		...	
10	p.m. Мерки по отношение на приходите (увеличения, с изключение на мерки, финансирани от ЕС)		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
11	p.m. Еднократни приходи, включени в прогнозите (нива, с изключение на мерки, финансирани от ЕС)		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
	Разходи	Код по ЕСС	млрд. нац. валута	% от БВП	% от БВП	% от БВП		% от БВП
12	Компенсация на наетите лица	D.1	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
13	Междинно потребление	P.2	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
14	Разходи за лихви	D.41	XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
15	Социалноосигурителни плащания, различни от социалните трансфери в натура	D.62	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
16	Социални трансфери в натура чрез пазарни производители	D.632	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
17	Субсидии	D.3	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
18	Други текущи разходи	D.29+(D.6-D.61)+D.5+D.7+D.8	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
19	Бруто образуване на основен капитал	P.51	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
20	От които: Финансирани на национално равнище публични инвестиции		XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
21	Капиталови трансфери	D.9	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
22	Други капиталови разходи	P.52+P.53+NP	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
23	Общо разходи (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	изчислени	изчислени	изчислени		...	
24	От които: Разходи, финансирани с трансфери от ЕС (= 8)	D.7EU+D.9EU	изчислени	изчислени	изчислени		...	
25	Разходи, финансирани на национално равнище (23-24)		изчислени	изчислени	изчислени		...	
26	p.m. Национално съфинансиране на програми, финансирани от Съюза		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
27	p.m. Цикличен компонент на обезщетенията за безработица		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
28	p.m. Еднократни разходи, включени в прогнозите (нива, с изключение на мерки, финансирани от ЕС)		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
29	Финансирани на национално равнище нетни първични разходи (преди мерките по отношение на приходите) (= 25-26-27-28-14)		изчислени	изчислени	изчислени		...	
	Финансирани на национално равнище нетни първични разходи				процент на нарастване	процент на нарастване		процент на нарастване
30	Нарастване на финансираните на национално равнище нетни първични разходи	ССП таблица 1a, ред.1			повторени	повторени	...	повторени
	Салда	Код по ЕСС	млрд. нац. валута	% от БВП	% от БВП	% от БВП		% от БВП
31	Нетни отпуснати заеми/получени заеми (= 7-23)	B.9	XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
32	Първично салдо (= 31-14)	B.9-D.41p	изчислени	изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
	Корекция спрямо фазата на икономическия цикъл			% от БВП	% от БВП	% от БВП		% от БВП
33	Структурно салдо			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
34	Структурно първично салдо			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
	Дълг		млрд. нац. валута	% от БВП	% от БВП	% от БВП		% от БВП
35	Брутен дълг		XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
36	Промяна на брутния дълг		XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
37	Приноси към измененията на брутния дълг							
38	Първично салдо (= минус 32)			изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
39	Лавинообразен ефект			изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
40	Разходи за лихви (= 14)			повторени	повторени	повторени	...	повторени
41	Растеж			изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
42	Инфлация			изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
43	Корекция наличности потоци (= 36-38-39)			изчислени	изчислени	изчислени	...	изчислени
				%	%	%		%
44	p.m. Имплицитен лихвен процент върху дълга (= 14 / DEBT(t-1))			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Забележка: Ако планът бъде представен, преди Евростат и националните статистически институти да са публикували данните за бюджетните резултати за годината T-1, базовата година следва да бъде T-2 (а не T-1). Ред 30 „Нарастване на финансираните на национално равнище нетни първични разходи“ може да бъде изчислен посредством следната формула: $e_t = \frac{NE_t - REV_t}{NE_{t-1}} - 1 = \frac{(NE_t \ / \ GDP_t) \ - \ (REV_t / \ GDP_t)}{(NE_{t-1} \ / \ GDP_{t-1})} * (1 + g_t) - \ 1$, където e_t е нарастването на финансираните на национално равнище нетни първични разходи (таблица 4 от ССП, ред 30) за годината t, $NE_t \ / \ GDP_t$ и $NE_{t-1} \ / \ GDP_{t-1}$ са

([17]) Евростат и статистическата общност, в тясно сътрудничество с националните бюджетни органи, ще създадат рамка за докладването от държавите членки на статистически данни за националното съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, които са необходими за изпълнението на регламента и все още не са събрани от Евростат към момента на публикуване на настоящото известие. Първоначално държавите членки могат да използват прогнозни оценки, докато бъде създадена рамката за събирането и предоставянето на такива данни.

финансираните на национално равнище нетни първични разходи (преди мерките по отношение на приходите) като дял от БВП съответно за годините *t* и *t-1* (таблица 4 от ССП, ред 29), REV_t / GDP_t са мерките по отношение на приходите като дял от БВП за годината *t* (таблица 4 от ССП, ред 10), а g_r е процентът на растеж на номиналния БВП за годината *t* (таблица 2 от ССП, ред 3).

Таблица 5 от ССП

Очаквано въздействие на дискреционните мерки по отношение на приходите

	Наименование/описание на мярката	Еднократна	Разходи/приходи	Подсектор		T-1	T	T+1	...	T+4
					Код по ЕСС	% от БВП	% от БВП	% от БВП		% от БВП
1	Мярка 1	Да	Разходи	незадължителни	Код	XX,X %	XX,X %		...	
...	...	...	...	...	...	...	...		...	
X	Мярка X	Не	Приходи	незадължителни	Код	XX,X %	XX,X %		...	
Z	ОБЩО					изчислени	изчислени		...	

Забележка: С изключение на мерките, финансирани от ЕС. Мерките следва да се докладват инкрементално. Еднократните мерки следва винаги да се записват като имащи въздействие в размер на +/-X през годината на първото въздействие върху бюджета и -/+X през следващата година, т.е. цялостното въздействие върху нивото на приходите или разходите в две последователни години е равно на нула. Увеличенията (намаленията) както на разходите, така и на приходите следва да се докладват с положителен (отрицателен) знак. Ако планът бъде представен, преди Евростат и националните статистически институти да са публикували данните за бюджетните резултати за годината T-1, базовата година следва да бъде T-2 (а не T-1).

Държавите членки също така се приканват по избор да посочат в таблица мерките по отношение на приходите и разходите, които възнамеряват да прилагат в съответствие с индикативната си икономическа и фискална стратегия (таблица 6 от ССП). Когато са налични такива данни, държавите членки могат също да включат количествено определяне на очакваното фискално въздействие; впоследствие тези количествено определени данни ще бъдат потвърдени или преразгледани в годишните бюджети.

Таблица 6 от ССП

Индикативни мерки по отношение на приходите и разходите, предвидени в плана

	Наименование/описание на мярката	Въздействие върху приходите или разходите	Планирана дата на изпълнение
1	Мярка 1	незадължителни	X тримесечие на 20XX г.
...	...	...	...
X	Мярка X	незадължителни	X тримесечие на 20XX г.

2.5. *Прогнози за дълга*

При оценката на плановете Комисията следва да провери *за всички държави членки* дали ангажиментът за нетните разходи е в съответствие с изискванията и механизмите за гарантиране, включени в законодателството, или дали той гарантира, че дългът и дефицитът остават на разумни равнища в средносрочен план (член 16). В този контекст (и в съответствие с член 13) в плановете следва да бъдат докладвани прогнозите за дълга и дефицита и ключовите основни макроикономически допускания до десет години след края на периода на корекция (T+14 за четиригодишните планове; до T+17 в случай на удължаване) (таблица 7a от ССП).

Таблица 7а от ССП

Прогнози за дълга и номиналното салдо и ключови основни допускания (*съгласно планирания фискален план*)

За всички държави членки

				T-1	...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Брутен дълг	Таблица 4, ред 35 от ССП	(% БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
2	Салдо по консолидирания държавен бюджет	Таблица 4, ред 31 от ССП	(% БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
3	Структурно първично салдо	Таблица 4, ред 34 от ССП	(% пот. БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
4	Цикличен компонент		(% пот. БВП)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Еднократни мерки		(% БВП)	изчислени	...	изчислени	изчислени	...	изчислени
6	Разходи за лихви	Таблица 4, ред 14 от ССП	(% БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
7	Дългосрочен лихвен процент	Таблица 3, ред 1 от ССП	(%)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
8	Краткосрочен лихвен процент	Таблица 3, ред 2 от ССП	(%)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
9	Среден имплицитен лихвен процент	Таблица 4, ред 44 от ССП	(%)	повторени	..	изчислени	изчислени	...	изчислени
10	Корекция наличности—потоци	Таблица 4, ред 43 от ССП	(% БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
11	Потенциален БВП	Таблица 2, ред 26 от ССП	(процент на нарастване)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
12	Реален БВП	Таблица 2, ред 1 от ССП	(процент на нарастване)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
13	Дефлатор на БВП	Таблица 2, ред 2 от ССП	(процент на нарастване)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
14	Номинален БВП	Таблица 2, ред 3 от ССП	(процент на нарастване)	изчислени	...	изчислени	изчислени	...	изчислени

Забележка: Ако планът бъде представен, преди Евростат и националните статистически институти да са публикували данните за бюджетните резултати за годината T-1, базовата година следва да бъде T-2 (а не T-1).

***За държавите членки, за които Комисията е изготвила референтна траектория*, плановете следва също така да включват анализ на чувствителността, който демонстрира, че прогнозираният дълг следва *правдоподобно* низходяща траектория или остава на разумно равнище.** Този анализ на чувствителността следва да се основава на общата методика (т.е. стандартните детерминистични стрес тестове и стохастичен анализ — член 10) (таблица 7б от ССП) ([18]).

Таблица 7б от ССП

Прогнози за дълга и основни променливи, подложени на стрес, детерминистични сценарии и стохастични симулации

Само за държавите членки, за които Комисията изготвя референтна траектория

	Сценарий за целите на финансов стрес тест			**T-1**	**...**	**T+4**	**T+5**	**...**	**T+14/17**
1	Брутен дълг	Таблица 4, ред 35 от ССП	(% БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
2	Дългосрочен лихвен процент	Таблица 3, ред 1 от ССП	(%)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
3	Краткосрочен лихвен процент	Таблица 3, ред 2 от ССП	(%)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
	Сценарий с по-малко структурно първично салдо			**T-1**	**...**	**T+4**	**T+5**	**...**	**T+14/17**
4	Брутен дълг	Таблица 4, ред 35 от ССП	(% БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
5	Структурно първично салдо	Таблица 4, ред 34 от ССП	(% пот. БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
	Сценарий с неблагоприятен с „r-g“			**T-1**	**...**	**T+4**	**T+5**	**...**	**T+14/17**
6	Брутен дълг	Таблица 4, ред 35 от ССП	(% БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
7	Дългосрочен лихвен процент	Таблица 3, ред 1 от ССП	(%)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
8	Краткосрочен лихвен процент	Таблица 3, ред 2 от ССП	(%)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
9	Реален БВП	Таблица 2, ред 1 от ССП	(процент на нарастване)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
10	Потенциален БВП	Таблица 2, ред 26 от ССП	(процент на нарастване)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
	Стохастични симулации								
11	Вероятност дългът да е под стойността си през T+4/7		(%)	XX,X %					

Забележка: Ако планът бъде представен, преди Евростат и националните статистически институти да са публикували данните за бюджетните резултати за годината T-1, базовата година следва да бъде T-2 (а не T-1).

Ако в плана са представени по-високи проценти на нарастване на нетните разходи в сравнение с референтната траектория или техническата информация или в случай че основните допускания са по-благоприятни от общите допускания ([19]), държавите членки следва да предоставят по-подробно описание на основните макроикономически допускания. Това допълнително докладване е необходимо, за да може Комисията да провери дали са налице солидни и основани на данни икономически доводи, с които може да се обясни разликата спрямо референтната траектория (член 13) или спрямо средносрочната рамка за прогнозиране на държавния дълг в по-общ план (съображение 25), и за да може Комисията да провери по подходящ начин дали са спазени изискванията (член 16). Това включва i) информация за базовия сценарий „без промяна във фискалната политика“, залегнал в основата на плана

([18]) Прогнозите и допусканията, които стоят в основата на референтните траектории, се съобщават от Комисията заедно с референтните траектории.

([19]) Съгласно член 9, параграф 1, букви а) и б) Комисията представя основните си допускания на *всички държави членки* като част от предварителните си насоки.

(таблица 7в от ССП), т.е. базовата траектория без корекция, което по-специално означава постоянно структурно първично салдо след приспадане на промените в разходите, свързани със застаряването, считано от първата пълна година от изпълнението на плана ([20]), както и ii) информация за основните допускания по отношение на структурата на падеж на дълга, процента на изтегляне и падежите за ново емитиране на дългови инструменти (таблица 7г от ССП) ([21]). Това допълнително докладване е необходимо, за да могат прогнозите на държавите членки да бъдат възпроизведени, което ще позволи на Комисията да прецени дали са спазени изискванията, посочени в член 15, и дали са оправдани разликите спрямо референтните траектории или отклоненията от общите допускания.

Таблица 7в от ССП

Прогнози за дълга и номиналното салдо и основни допускания (*съгласно базовия сценарий „без промяна във фискалната политика“*)

Само за държавите членки с план за нетните разходи с по-високи стойности в сравнение с референтната траектория или техническата информация или в случай че основните допускания са по-благоприятни от общите допускания.

				T-1	...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Брутен дълг	Таблица 4, ред 35 от ССП	(% БВП)	повторени	..	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Салдо по консолидирания държавен бюджет	Таблица 4, ред 31 от ССП	(% БВП)	повторени	..	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Структурно първично салдо	Таблица 4, ред 34 от ССП	(% пот. БВП)	повторени	..	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
4	Цикличен компонент		(% пот. БВП)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Разходи за лихви	Таблица 4, ред 14 от ССП	(% БВП)	повторени	..	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
6	Дългосрочен лихвен процент	Таблица 3, ред 1 от ССП	(%)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
7	Краткосрочен лихвен процент	Таблица 3, ред 2 от ССП	(%)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
8	Среден имплицитен лихвен процент	Таблица 4, ред 44 от ССП	(%)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
9	Потенциален БВП	Таблица 2, ред 26 от ССП	(процент на нарастване)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
10	Реален БВП	Таблица 2, ред 1 от ССП	(процент на нарастване)	повторени	..	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
11	Дефлатор на БВП	Таблица 2, ред 2 от ССП	(процент на нарастване)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
12	Номинален БВП	Таблица 2, ред 3 от ССП	(процент на нарастване)	изчислени	...	изчислени	изчислени	...	изчислени
13	Фискален мултипликатор		(%)	XX,X % *(следва да бъде константа)*					

Забележка: ако планът бъде представен, преди Евростат и националните статистически институти да са публикували данните за бюджетните резултати за годината T-1, базовата година следва да бъде T-2 (а не T-1).

Таблица 7г от ССП

Прогнози за дълга и допълнителни допускания (*съгласно прогнозирания фискален план*)

Само за държавите членки с план за нетните разходи с по-високи стойности в сравнение с референтната траектория или техническата информация или в случай че основните допускания са по-благоприятни от общите допускания.

				T-1	...	T+4	T+5	...	T+14/17
1	Брутен дълг	Таблица 4, ред 35 от ССП	(% БВП)	повторени	..	повторени	XX,X %	...	XX,X %
2	Разсрочен дългосрочен дълг		(% БВП)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Разсрочен краткосрочен дълг		(% БВП)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
4	Нов дългосрочен дълг		(% БВП)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Нов краткосрочен дълг		(% БВП)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Забележка: ако планът бъде представен, преди Евростат и националните статистически институти да са публикували данните за бюджетните резултати за годината T-1, базовата година следва да бъде T-2 (а не T-1).

([20]) Вж. условните означения в началото на точка 2.
([21]) Тези прогнози и допускания са включени в таблиците, предоставени от Комисията.

2.6. *Информация за реформите и инвестициите*

За всички държави членки планът следва да включва информация относно ключовите реформи и инвестиции за следващите години (член 13). В плана следва да се обясни как той ще гарантира извършването на инвестициите и реформите, така че да се отговори на уместните ([22]) специфични препоръки към съответната държава членка (включително, когато е приложимо, препоръките, отправени в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси), на инвестициите и реформите, насочени към постигането на общите приоритети на Съюза ([23]), и когато е приложимо, съобразяването с предупрежденията на Комисията или изпълнението на препоръките на Съвета съгласно член 121, параграф 4 от ДФЕС. Това включва например мерки в социалната сфера, в сферите на здравето, образованието и обучението, пенсиите и пазара на труда, реформи на продуктовите пазари, данъчни реформи, научноизследователска и развойна дейност, популяризиране на политики или основни инвестиции в екологичния и цифровия преход ([24]), по-специално очертаните от държавите членки в националните им планове в областта на енергетиката и климата (НПЕК) и националните стратегически пътни карти за цифровото десетилетие. В плана следва да бъдат обсъдени начините, по които тези реформи и инвестиции отговарят на съответните специфични за държавата препоръки и допринасят за постигането на съответните общи приоритети на Съюза. В допълнение към това в плана следва да бъдат описани нуждите от публични инвестиции, включително свързаните с общите приоритети на Съюза (член 13, буква ж). Държавите членки също така се насърчават да обсъдят в конкретна част на плана въздействието на реформите и инвестициите върху икономическата активност, издръжливостта и устойчивостта ([25]).

Ако е приложимо, в плана следва да бъдат включени допълнителни подробности за ключовите реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на корекция, включително фискалните структурни мерки (член 13) ([26]). Те могат да допълват или да представляват част от реформите и инвестициите, представени в съответствие с член 13. Те следва също да отговарят на специфичните допълнителни критерии за удължаване, посочени в член 14. Например сред мерките, които биха могли да бъдат включени, са мерки, свързани със здравето, пенсиите, пазара на труда и уменията, реформи за повишаване на конкуренцията, преразпределение на данъчната тежест или мерки за по-добро спазване на данъчното законодателство, научноизследователска и развойна дейност, популяризиране на политики или инвестиции в екологичния и цифровия преход. Текстът на плана следва да обхваща следните елементи, за да се докаже съответствие с член 14:

i. оценка на въздействието на набора от реформи и инвестиции, залегнали в основата на искането за удължаване, а) върху подобряването на потенциала за растеж и издръжливост на икономиката на съответната държава членка по устойчив начин въз основа на надеждни и предпазливи допускания; б) върху подпомагането на фискалната устойчивост, със структурно подобрение на публичните финанси в средносрочен план, като например намаляване на съотношението на публичните разходи към БВП или повишаване на съотношението на публичните приходи към БВП; и в) върху гарантирането на това, че планираното общо равнище на финансираните на национално равнище публични инвестиции през периода на прилагане на средносрочния план не е по-ниско от средносрочното равнище преди началото на периода на плана, като се отчитат обхватът и мащабът на специфичните за всяка държава предизвикателства, включително данни и прогнози, когато е целесъобразно ([27]);

ii. обяснение по какъв начин планираният набор от реформи и инвестиции ще допринесе за постигане на общите приоритети на Съюза и изпълнение на специфичните за държавата препоръки (включително, когато е приложимо, препоръките, отправени в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси);

iii. информация за основната цел на всяка мярка, ключовите стъпки, които следва да се предприемат за постигането на целта, съответните графици и — по целесъобразност — показателите или други елементи, които могат да подпомогнат оценката на изпълнението;

([22]) Специфичните за съответната държава препоръки следва да се считат за „уместни“, при условие че държавата членка все още не ги е изпълнила „напълно“ или „в значителна степен“ по смисъла на наблюдението в рамките на европейския семестър.

([23]) В съответствие с член 13, буква в) от регламента в плана следва да бъде обяснено как чрез него ще бъдат постигнати следните общи приоритети на Съюза: i) справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с Европейския закон за климата; ii) социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права; iii) енергийна сигурност; и iv) когато е необходимо, изграждането на отбранителни способности.

([24]) Държавите членки могат да поискат помощ при разработването и изпълнението на всяка от тези мерки посредством инструмента за техническа подкрепа.

([25]) Вж. точки 2.3 и 2.4 по-горе относно начините, по които въздействието на реформите и инвестициите следва или не следва да бъде включено в прогнозите за потенциалния БВП.

([26]) Всеки от ангажиментите за реформи и инвестиции, обуславящи удължаването на периода на корекция, следва да отговаря на критериите по член 14, параграф 3, включително да бъде достатъчно подробен, съсредоточен в началото на периода, обвързан със срокове и проверим.

([27]) Продължителността на референтния период за средносрочното равнище на инвестициите следва да бъде последните четири години преди датата на започване на изпълнението на средносрочния план, освен ако в плана е предвидено да се използва друг период от време въз основа на солидна обосновка. Следователно тази цифра следва да бъде посочена в текста на плана.

iv. обяснение по какъв начин наборът от реформи и инвестиции, обуславящи удължаване, е съгласуван с ангажиментите, включени в програмите по линия на договорените споразумения за партньорство в многогодишната финансова рамка ([28]).

Съответните реформи и инвестиции следва да бъдат докладвани в една от две таблици. Реформите и инвестициите, обуславящи удължаване на периода на корекция в съответствие с член 14, следва да бъдат докладвани в таблица 8 от ССП. Всички останали реформи и инвестиции — представени в съответствие с член 13 — следва да бъдат докладвани в таблица 9 от ССП ([29]). В таблица 8 от ССП и таблица 9 от ССП следва да бъде включена специална колона, в която се посочва дали дадена реформа или инвестиция се подпомага по линия на споразуменията за партньорство.

В плана следва да бъдат описани действията, които държавата членка предприема, за да изпълни специфичните за нея препоръки, отправени в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси (член 13, буква г). Ако е приложимо, в плана следва да бъдат описани действията, които държавата членка предприема или планира да предприеме, за да коригира своите дисбаланси или прекомерни дисбаланси по ясен, интегриран и лесно установим начин.

Планът следва да съдържа информация за връзките между планираните реформи и инвестиции и вече включените такива в ПВУ. За да се гарантират съгласуваност и взаимно допълване с ПВУ, в плана следва да бъдат обяснени връзките между планираните реформи и инвестиции и вече включените такива в националните ПВУ.

По време на периода на прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) включените в ПВУ ангажименти при определени условия се вземат под внимание за целите на удължаването на периода на корекция (член 36, параграф 1, буква г). По-специално в плана следва също да бъде обяснено по какъв начин наборът от реформи и инвестиции, обуславящи удължаване, е съгласуван с ангажиментите, включени в одобрения ПВУ (член 14, параграф 4). Средносрочните планове могат също така да представляват възможност за допълнително подсилване на ангажиментите за реформи и инвестиции, посочени в ПВУ. По време на периода на прилагане на МВУ в таблица 8 от ССП и таблица 9 от ССП следва също така да се посочва дали дадена реформа или инвестиция е включена в ПВУ (като част от специалната колона за споразуменията за партньорство).

Таблица 8 от ССП:

Реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на корекция

		МВУ/СП	Ключови стъпки	СДП	Общи приоритети	Основна цел	Дата на изпълнение	Показател(и) във връзка с целта
1	Инвестиция/реформа A	„XX“	Стъпка 1 ... Стъпка Z	СДПХ.X; препоръка X съгласно ПМД	„XX“	„XX“	X тримесечие на 20XX г. ... X тримесечие на 20XX г.	„XX“ ... „XX“
...	...	...	...	...	...	...	...	...
X	Инвестиция/реформа X	„XX“	Стъпка 1 ... Стъпка Z	СДПХ.X	„XX“	„XX“	X тримесечие на 20XX г. ... X тримесечие на 20XX г.	„XX“ ... „XX“

Забележка: в колоната „МВУ/СП“ следва да бъде посочено „МВУ“, ако реформата/инвестицията е част и от ПВУ на държавата членка; „СП“, ако реформата/инвестицията се подпомага по линия на споразумението за партньорство на държавата членка, а в останалите случаи полето следва да остане празно. За реформите и инвестициите, произтичащи от МВУ, колоната „МВУ/СП“ следва също така да включва упоменаване на мерките, предвидени в съответното решение за изпълнение на Съвета.

([28]) За целите на настоящите насоки думите „споразумения за партньорство“ обхващат *програмите* по споразуменията за партньорство, тъй като те съдържат по-подробен и актуален преглед на реформите и инвестициите.

([29]) За да се избегне двойното докладване, реформите и инвестициите, посочени в таблица 8 от ССП, не следва да се включват в таблица 9 от ССП.

Таблица 9 от ССП

Други реформи и инвестиции

		МВУ/СП	СДП	Общи приоритети
1	Инвестиция/реформа A	„XX“	СДПX.X; препоръка X съгласно ПМД	„XX“
...	...	...	...	...
X	Инвестиция/реформа X	„XX“	СДПX.X	„XX“

Забележка: в колоната „МВУ/СП“ следва да бъде посочено „МВУ“, ако реформата/инвестицията е част и от ПВУ на държавата членка; „СП“, ако реформата/инвестицията се подпомага по линия на споразумението за партньорство на държавата членка, а в останалите случаи полето следва да остане празно. За реформите и инвестициите, произтичащи от МВУ, колоната „МВУ/СП“ следва също така да включва упоменаване на мерките, предвидени в съответното решение за изпълнение на Съвета.

Освен това средносрочният план следва да съдържа в таблица информация относно нуждите от инвестиции, свързани с общите приоритети на Съюза (член 13, буква ж), точка v) (таблица 10 от ССП). Методиката за установяване и количествено определяне на нуждите от инвестиции по всеки от общите приоритети ще трябва да бъде доразработена в разумен срок.

Таблица 10 от ССП

Нужди от инвестиции

	Общи приоритети	Описание на нуждите от инвестиции
1	Справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с Европейския закон за климата	„XX“
2	Социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права	„XX“
3	Енергийна сигурност	„XX“
4	Изграждане на отбранителни способности, когато е необходимо	„XX“

2.7. *Информация за скритите и условните задължения*

Планът следва да включва информация за скритите и условните задължения с потенциално голямо въздействие върху държавните бюджети (член 13, буква ж). Те биха могли да включват по-специално държавни гаранции, необслужвани заеми и задължения, произтичащи от дейността на държавни корпоративни предприятия, включително нейния размер, както и — доколкото е възможно — информация за условните задължения, свързани с бедствия, климата и природата. Поради разнородния характер на ситуациите в настоящите насоки не се предлага стандартна таблица за тази цел.

2.8. *Докладване в случай на процедура при прекомерен дисбаланс*

Държавата членка, за която е открита процедура при прекомерен дисбаланс в съответствие с член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, представя преработен план, който също така ще служи като план за корективни действия (член 31) ([30]). В съответствие с това в плана следва да бъдат посочени конкретните действия на политиката, целящи да се коригира прекомерният дисбаланс, въз основа на препоръка на Съвета, която ще включва график за тези действия. В този случай в плана следва да бъде включена допълнителна таблица (таблица 11 от ССП), в която се очертават конкретните действия на политиката за преодоляване на прекомерния дисбаланс, както и графикът за изпълнението им, както се изисква съгласно Регламент (ЕС) № 1176/2011. Когато средносрочният план служи и като план за корективни действия, от съществено значение е в него ясно да се посочва кои мерки от плана са насочени към преодоляване на прекомерния дисбаланс и по какъв начин — според държавата членка — планът отговаря на препоръката на Съвета по линия на процедурата при прекомерен дисбаланс (член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1176/2011).

([30]) На по-късен етап е възможно да възникне необходимост от допълнителни насоки по отношение на изискванията за тези планове за корективни действия.

Таблица 11 от ССП

Реформи и инвестиции за преодоляване на прекомерни дисбаланси (план за корективни действия)

		График за мерки на политиката
1	Инвестиция/реформа A	„XX“
...	...	...
X	Инвестиция/реформа X	„XX“

2.9. *Приложения, които трябва да бъдат включени към средносрочните планове*

Ако е приложимо, планът следва да включва — в приложение — референтната траектория или техническата информация, предадени от Комисията (член 13, буква б). Както е описано подробно по-горе, когато планът включва план за нетните разходи с по-високи стойности в сравнение с референтната траектория, подадена от Комисията, държавата членка следва да представи в своя план солидни и основани на данни икономически доводи, с които се обяснява разликата.

Ако е налице становище на националните независими фискални институции (НФИ) относно макроикономическите прогнози и допускания, залегнали в основата на плана за нетните разходи, то също следва да бъде включено в приложение към плана (член 11, параграф 2). Държавите членки могат да поискат от съответната НФИ да даде такова становище, като ѝ предоставят достатъчно време за това. Считано от 1 май 2032 г., съответната НФИ следва да формулира такова становище, при условие че разполага с достатъчен капацитет.

ЧАСТ Б:

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГОДИШНИТЕ ДОКЛАДИ ЗА НАПРЕДЪКА

3. Въведение

Годишните доклади за напредъка (ГДН) са документи от огромно значение за мониторинга на изпълнението на препоръките на Съвета, с които се одобряват средносрочните фискално-структурни планове. Те следва да представят данни за бюджетните резултати и да описват мерките за изпълнение, които са били предприети или се предприемат понастоящем. В ГДН следва да се докладва за нетните разходи и дали планът за нетните разходи, определен от Съвета в препоръката му, е бил спазен, за осъществяването на реформите и инвестициите, които Съветът изброява като обуславящи удължаване на периода на корекция, както и за осъществяването на реформи и инвестиции в по-широк план и за инициативите на политиката, предприети от държавите членки ([31]). В тях също така се предоставя актуализирана информация за мерките, включени в годишните бюджети, като например подробности за дискреционните мерки по отношение на приходите и очакваното им въздействие върху бюджета. В допълнение с ГДН се актуализират някои макроикономически прогнози. Таблиците в ГДН са приведени във възможно най-голяма степен в съответствие с таблиците в средносрочните планове.

В ГДН не се разглеждат отново основните ангажименти на политиката, включени в средносрочните планове. Основните ангажименти на политиката се одобряват от Съвета и изрично се упоменават в препоръката на Съвета. Въпреки че ГДН в основата си представляват ориентирани към миналото *административни* и *фактологични* документи, държавите членки могат да ги използват и за обявяване на уместни нови инициативи на политиката, по-специално в областта на структурните реформи и инвестициите.

ГДН представляват съществен принос към няколко процеса в рамките на европейския семестър за координация на икономическите политики. Като се продължава практиката, използвана за националните програми за реформи, в ГДН следва да се докладва за напредъка по изпълнението на специфичните за държавата препоръки и по преодоляването на макроикономическите дисбаланси, напредъка по постигането на Европейския стълб на социалните права (включително националните цели до 2030 г. в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността), целите за устойчиво развитие и напредъка по постигането на другите общи приоритети на ЕС ([32]). По време на периода на прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост в ГДН следва да се включва и докладване за напредъка по изпълнението на всички реформи и инвестиции съгласно ПВУ, включени в средносрочните планове (вж. точка 4.6).

([31]) За държавите членки от еврозоната становищата на Комисията относно проектите на бюджетни планове (член 7 от Регламент (ЕС) № 473/2013) също ще допринасят за мониторинга на изпълнението на препоръките на Съвета, с които се одобряват средносрочните планове.

([32]) Освен това държавите членки се насърчават да докладват за напредъка по осъществяването на екологосъобразно бюджетиране.

В духа на националната ангажираност в настоящите насоки не се предлага строг образец на структура за ГДН. Държавите членки са свободни да решават как точно да бъдат оформени и колко подробни да бъдат техните ГДН (възможно е държавите членки да имат различни нужди за националните си цели), стига ГДН да съдържат информацията, която се изисква съгласно регламента. За да се подпомогнат държавите членки при изготвянето на ГДН, настоящите насоки съдържат преглед на елементите, които трябва да бъдат включени и които са абсолютно необходими, за да може Комисията правилно да прецени дали се спазва регламентът, както и модели за таблиците, в които се докладва изискваната информация.

4. **Информация, която трябва да се включва в годишните доклади за напредъка**

В ГДН следва да се представят данни за бюджетните резултати и да се описват мерките за изпълнение, които са били предприети или се предприемат понастоящем. По принцип ГДН следва да бъде съсредоточен върху предходната година, като обхваща периода от предишния ГДН или от представянето на средносрочния план ([33]). Същевременно, тъй като е възможно данните и останалата информация да бъдат преразгледани, таблиците в ГДН следва да обхващат целия период от представянето на средносрочния план. В съответствие с това в тази част на насоките условното означение в таблиците е, че годината T е годината на представяне на ГДН (*година на ГДН*). Броят на годините на изпълнение, за които се докладва в ГДН, се посочва в таблиците с означението T-X, като T-X е *базовата година, използвана в препоръката на Съвета* ([34]). Например, ако средносрочният план е представен през есента на 2024 г., в ГДН за следващите години винаги ще се докладват данните от 2023 г. нататък.

В ГДН следва да се предоставя информация за напредъка по изпълнението на плана за нетните разходи, определен от Съвета в неговата препоръка (точка 4.2). В него следва да се посочват също допълнителни подробности за развитието на ситуацията в макроикономически и външен план (точка 4.3), както и в бюджетен план (точка 4.4).

Освен това в ГДН следва да се докладва за изпълнението на мерките на политиката, насочени към изпълнението на СДП, както и към постигането на общите приоритети на Съюза, включително Европейския стълб на социалните права, и на целите за устойчиво развитие. По-специално в него следва да се докладва за изпълнението на ангажиментите за реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на фискална корекция, ако е приложимо, и за изпълнението на всички други реформи и инвестиции в средносрочния план, целящи да се постигнат общите приоритети на Съюза и да се изпълнят СДП (точка 4.6). Във всеобхватните приложения следва да се предоставят допълнителни подробности относно осъществяването на мерките на политиката, целящи изпълнение на принципите на Европейския стълб на социалните права и общите приоритети на Съюза, както и относно мерките на политиката за постигане на целите за устойчиво развитие (точка 4.8).

По целесъобразност в ГДН следва също така да се докладва по какъв начин държавата членка е реагирала на препоръките и решенията в рамките на други процеси — в съответствие с приложимите изисквания. На практика това означава, че различни потоци на докладване ще бъдат обединени в един документ — ГДН — когато съответните графици съвпадат в достатъчна степен. Това докладване може да се отнася, наред с другото, до начина, по който държавата членка предприема мерки в отговор на препоръките или решенията по процедурата при прекомерен дефицит (ППД) ([35]), препоръките по процедурата при макроикономически дисбаланси или предупрежденията на Комисията или препоръките на Съвета, отправени съгласно член 121, параграф 4 от ДФЕС. В случай на процедура при прекомерен дефицит в ГДН следва да се обясни по какъв начин развитието на ситуацията в бюджетен план, докладвано в стандартните таблици, е свързано с плана за корекция в рамките на процедурата при прекомерен дефицит. В случай на процедура при прекомерен дисбаланс следва в ГДН да се включи допълнителна таблица, представляваща доклада за напредъка по плана за коригиращи действия (вж. точка 4.7).

4.1. *Процес на консултации*

Когато е приложимо, в ГДН следва да се предостави информация относно обсъжданията във връзка с доклада за напредъка, които са били проведени със съответните заинтересовани страни (член 21, параграф 5). В ГДН следва да се предостави информация, в случай че държавата членка е поискала от независимата фискална институция да представи оценка на съответствието на данните за бюджетните резултати в ГДН с плана за нетните разходи (член 23). Когато е приложимо, в ГДН следва също така да се предостави информация относно участието на ключовите институционални участници и други уместни заинтересовани страни (националния парламент, регионални/местни органи, социални партньори и заинтересовани страни от гражданското общество) в подготовката и изпълнението на реформите и инвестициите.

([33]) За първите ГДН, които следва да бъдат представени до 30 април 2025 г., държавите членки се насърчават да докладват за изпълнението на политиката, което е извършено след приемането на националната програма за реформи от 2023 г., включително изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за 2024 г.

([34]) Базовата година в препоръката на Съвета е последната година, за която има данни за бюджетните резултати към момента на отправяне на препоръката.

([35]) Например, ако графикът го позволява, в ГДН би могло да е от полза да се включи докладът относно ефективните действия в рамките на процедурата при прекомерен дефицит.

4.2. *Информация относно спазването на плана за нетните разходи*

В ГДН следва да се докладва за напредъка по изпълнението на плана за нетните разходи, определен с препоръката на Съвета. В таблица 1а от ГДН се посочват въпросната препоръка и данните за бюджетните резултати за предходната година или години, както и прогнозите за настоящата и за следващата година. Таблица 1а от ГДН съдържа основната информация, която позволява да се прецени дали се спазва планът за нетните разходи, определен от Съвета в неговата препоръка. В ГДН следва да се определят количествено и да се обяснят всички възходящи отклонения (действителни или посочени в прогнозите) ([36]) от плана за нетните разходи, определен от Съвета в неговата препоръка. Данните за нетните разходи в таблица 1а от ГДН се допълват от обзорна таблица, в която се обобщават бюджетните резултати и прогнозите за основните бюджетни променливи (таблица 1б от ГДН). По-специално в таблицата са събрани на едно място основните променливи, за които се докладва в таблица 4 от ГДН. Данните в ГДН, и по-специално в таблица 1а от ГДН, ще бъдат използвани за контролния общ баланс, създаден и управляван от Комисията с цел проследяване на натрупаните низходящи отклонения на наблюдаваните нетни разходи от плана за нетните разходи, заложен от Съвета (член 22, параграф 2). Комисията редовно (поне веднъж годишно) оповестява публично контролния общ баланс за всяка държава членка.

Таблица 1а от ГДН

Единствен оперативен референтен показател за фискално наблюдение

		Препоръка на Съвета			Бюджетен резултат/прогноза		
		T-X	...	T	T-X	...	T
		процент на нарастване		процент на нарастване	процент на нарастване		процент на нарастване
1	**Финансирани на национално равнище нетни първични разходи** (годишни)	**XX,X %**	**...**	**XX,X %**	**Изчислени**	**...**	**Изчислени**
2	(кумулативни)	XX,X %	...	XX,X %	Изчислени	...	Изчислени

Таблица 1б от ГДН

Основни променливи

			Бюджетен резултат/прогноза		
			T-X	...	T
			% от БВП		% от БВП
1	Нетен размер на предоставените/получените заеми	ГДН таблица 4, ред 31	XX,X %	...	XX,X %
2	Структурно салдо	ГДН таблица 4, ред 33	XX,X %	...	XX,X %
3	Структурно първично салдо	ГДН таблица 4, ред 34	XX,X %	...	XX,X %
4	Брутен дълг	ГДН таблица 4, ред 35	XX,X %	...	XX,X %
5	Промяна на брутния дълг	ГДН таблица 4, ред 36	XX,X %	...	XX,X %

Забележка: Основните променливи, показани в таблица 1б от ГДН, не представляват централният елемент на средносрочния план. Единственият оперативен референтен показател за фискално наблюдение се изразява от гледна точка на процентите на нарастване на финансираните на национално равнище нетни първични разходи (вж. таблица 1а от ГДН).

4.3. *Развитие на ситуацията в макроикономически план*

В ГДН следва да се докладва за развитието на ситуацията в макроикономически и външен план в хода на изпълнението на плана. В таблиците следва да се включват данни до годината T, докато прогнозите за годината T+1 не са задължителни. Таблиците за развитието на ситуацията в макроикономически и във външен план следва да съдържат най-новите налични прогнози ([37]).

([36]) Прогнозните стойности за T и T+1 в таблица 1 от ГДН не са нормативни. Те следва да бъдат прогнози, при които се вземат предвид политиките, обявени по надежден начин с достатъчно подробности към момента на представяне на ГДН, а не цели на политиката.

([37]) Следва да бъде посочена крайната дата на прогнозите.

Таблица 2 от ГДН

Развитие на ситуацията в макроикономически план

			T-X	T-X	...	T	T+1
	БВП	Код по ЕСС	млрд. нац. валута	процент на нарастване		процент на нарастване	процент на нарастване
1	Реален БВП	B.1*g		XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
2	Дефлатор на БВП			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
3	Номинален БВП	B.1*g	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
	Компоненти на реалния БВП		млрд. нац. валута	процент на нарастване		процент на нарастване	процент на нарастване
4	Разходи за частно потребление	P.3		XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
5	Разходи за държавно потребление	P.3		XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
6	Бруто образуване на основен капитал	P.51		XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
7	Промени в материалните запаси и нетно придобиване на ценности (% от БВП)	P.52 + P.53		незадължителн	...	незадължителн	незадължителни
8	Износ на стоки и услуги	P.6		XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
9	Внос на стоки и услуги	P.7		XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
	Принос за растежа на реалния БВП						
10	Крайно вътрешно търсене			XX,X	...	XX,X	незадължителни
11	Промени в материалните запаси и нетно придобиване на ценности	P.52 + P.53		XX,X	...	XX,X	незадължителни
12	Външнотърговско салдо на стоки и услуги	B.11		XX,X	...	XX,X	незадължителни
	Дефлатори и хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)			процент на нарастване		процент на нарастване	процент на нарастване
13	Дефлатор на частното потребление			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
14	p.m. ХИПЦ			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
15	Дефлатор на държавното потребление			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
16	Дефлатор на инвестициите			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
17	Дефлатор на експортните цени (стоки и услуги)			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
18	Дефлатор на вносните цени (стоки и услуги)			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
	Пазар на труда		ниво	процент на нарастване	процент на нарастване	процент на нарастване	процент на нарастване
19	Национална заетост (1 000 души, национални сметки)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
20	Средногодишен брой часове, отработени от нает лице		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
21	Реален БВП на нает лице			изчислени	...	изчислени	незадължителни
22	Реален БВП на отработен час			изчислени	...	изчислени	незадължителни
23	Компенсация на наетите лица (млрд. нац. валута)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
24	Компенсация на нает лице (= 23 / 19)		изчислени	изчислени	...	изчислени	незадължителни
				%		%	%
25	Коефициент на безработица (%)			XX,X %		XX,X %	незадължителни
	Потенциален БВП и компоненти			процент на нарастване		процент на нарастване	процент на нарастване
26	Потенциален БВП			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
	Принос за потенциалния растеж						
27	Труд			XX,X	...	XX,X	незадължителни
28	Капитал			XX,X	...	XX,X	незадължителни
29	Общ фактор на производителността			XX,X	...	XX,X	незадължителни
				% пот. БВП		% пот. БВП	% пот. БВП
30	Разлика между фактическия и потенциалния БВП (% пот. БВП)			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни

Таблица 3 от ГДН

Развитие на ситуацията във външен план

			T-X	...	T	T+1
1	Краткосрочен лихвен процент	(%, средногодишна стойност)	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
2	Дългосрочен лихвен процент	(%, средногодишна стойност)	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
3	Обменен курс USD/EUR	(средногодишна стойност)	XX,X	...	XX,X	незадължителни
4	Обменен курс нац. валута/евро (само за държави членки, които не са се присъединили към еврозоната)	(средногодишна стойност)	XX,X	...	XX,X	незадължителни
5	Световен реален БВП (с изключение на ЕС)	(процент на нарастване)	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
6	Реален БВП на ЕС	(процент на нарастване)	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
7	Обем на световния внос, с изключение на ЕС	(процент на нарастване)	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
8	Цени на петрола	(Brent, USD/барел)	XX,X	...	XX,X	незадължителни

4.4. *Развитие на ситуацията в бюджетен план*

Планът за нетните разходи, определен от Съвета в неговата препоръка, представлява единственият оперативен референтен показател за фискално наблюдение по време на етапа на изпълнение. Препоръчаните годишни (и следователно кумулативни) проценти представляват бюджетното ограничение, в рамките на което се определя националната фискална политика за времевия хоризонт на плана. Поради това нарастването на нетните разходи е единственият оперативен референтен показател, за да се оцени дали е налице отклонение и да се пристъпи към действия по принудително изпълнение. Може в ГДН да се докладва за условните задължения, които са се реализирали, както и за всички нови условни задължения, които се считат за уместни, включително във връзка с климата и околната среда.

В ГДН следва да се включват бюджетните прогнози за годината T и по избор за годината T+1. Стойностите за T и T +1 не са нормативни — те представляват прогнози, при които се вземат предвид политиките, обявени по надежден начин с достатъчно подробности към момента на представяне на ГДН, а не цели на политиката. Възможно е тези стойности за T и T +1 да допринесат за ранно установяване на отклонения от плана за нетните разходи, определен от Съвета.

В ГДН следва да се докладва за дискреционните мерки по отношение на приходите и за еднократните мерки, които са допринесли за бюджетните резултати и прогнозите. Докладването относно мерките по отношение на разходите не е задължително. За разлика от средносрочните планове, докладването за дискреционните мерки по отношение на приходите и за еднократните мерки трябва да е изчерпателно за времевия хоризонт до годината T (таблица 5 от ГДН), защото тази информация е абсолютно необходима, за да се изчислят нетните разходи и съответните проценти на нарастване.

Освен това, за да се изчислят точно натрупаните отклонения в контролния общ баланс, държавите членки следва да предоставят пълна и актуална картина в последователните издания на ГДН. По-специално това предполага, че държавите членки също така следва да представят преразгледани прогнозни оценки за въздействието на мерките на политиката, докладвани преди това в проектите на бюджетните им планове (за държавите членки от еврозоната) или в предходните ГДН. Освен това може да се включи докладване за мерките по отношение на разходите (различни от еднократните мерки), но това не е задължително, тъй като тази информация не е необходима, за да се изчислят нетните разходи. Мерките, чието очаквано въздействие върху бюджета надхвърля 0,1 % от БВП, следва да бъдат подробно описани, а мерките, чието въздействие върху бюджета е под този праг, трябва да бъдат указани, като се посочи тяхното съвкупно въздействие върху бюджета. Освен това следва да бъдат указани и обяснени всички еднократни мерки (по отношение както на приходите, така и на разходите), включени в ГДН. Основните допускания, използвани при оценката на въздействието върху бюджета на всяка мярка (например еластичност или развитие на данъчната основа), също следва да бъдат описани по подходящ начин. Всяка мярка с допълнително въздействие върху сметките за годината T следва да бъде докладвана през есента на годината T-1, когато се изготвя бюджетът, и при необходимост да бъде преразгледана през пролетта и през есента на годината T по време на изпълнението на бюджета, както и през пролетта на годината T+1. След докладването през пролетта на годината T+1 службите на Комисията ще считат оценката на дискреционните мерки по отношение на приходите (и еднократните мерки), засягащи годината T, за стабилни, освен ако има конкретни причини за допълнително преразглеждане (това може да се наложи например в случай на значителни изменения на данните в националните сметки, засягащи няколко години).

Следва да се отбележи, че мерките по отношение на разходите и по отношение на приходите се третират по различен начин. Както е посочено по-горе, рамката за икономическо управление нито придава по-голямо значение на мерките по отношение на приходите спрямо тези по отношение на разходите, нито обратното. При все това, докато резултатите от действията на политиката, свързани с разходите (повишаване или намаляване на разходите или прехвърляне на бюджетни кредити от едни разходни категории към други), в крайна сметка са отразени в няколкото променливи на разходите, изготвяни от националните статистически институти и от Евростат, дискреционните мерки по отношение на приходите трябва да се изчисляват предварително при изготвянето на националните бюджети (както и в проектите на бюджетните планове за държавите членки от еврозоната), по време на изпълнението и след това. Освен това в ГДН следва да се докладва за националните разходи за съфинансиране на програмите, финансирани от Съюза, и за цикличните елементи на обезщетенията за безработица (в таблица 4 от ГДН) ([38]).

([38]) За определението на националното съфинансиране на програмите, финансирани от Съюза, вж. точка 0.

Таблица 4 от ГДН

Развитие на ситуацията в бюджетен план

			T-X	T-X	...	T	T+1
	Приходи	Код по ЕСС	млрд. нац. валута	% от БВП		% от БВП	% от БВП
1	Данъци върху производството и вноса	D.2	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
2	Текущи данъци върху дохода, имуществото и други	D.5	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
3	Социалноосигурителни вноски	D.61	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
4	Други текущи приходи	(P.11+P.12+P.131) + D.39 + D.4 + D.7	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
5	Данъци върху капитала	D.91	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
6	Други капиталови приходи	D.92+D.99	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
7	Общо приходи (= 1+2+3+4+5+6)	TR	изчислени	изчислени	...	изчислени	незадължителни
8	От които: Трансфери от ЕС (**начислени приходи, а не парични средства в брой**)	D.7EU+D.9EU	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
9	Общо приходи, различни от трансфери от ЕС (= 7 8)		изчислени	изчислени	...	изчислени	незадължителни
10	p.m. Мерки по отношение на приходите (увеличения, с изключение на мерки, финансирани от ЕС)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
11	p.m. Еднократни приходи, включени в прогнозите (нива, с изключение на мерки, финансирани от ЕС)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
	Разходи		млрд. нац. валута	% от БВП		% от БВП	% от БВП
12	Компенсация на наетите лица	D.1	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
13	Междинно потребление	P.2	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
14	Разходи за лихви	D.41	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
15	Социалноосигурителни плащания, различни от социалните трансфери в натура	D.62	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
16	Социални трансфери в натура чрез пазарни производители	D.632	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
17	Субсидии	D.3	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
18	Други текущи разходи	D.29 + (D.8-D.41) + D.5 + D.7 + D.8	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
19	Бруто образуване на основен капитал	P.51	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
20	От които: Финансирани на национално равнище публични инвестиции		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
21	Капиталови трансфери	D.9	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
22	Други капиталови разходи	P.52+P.53+NP	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
23	Общо разходи (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	изчислени	изчислени	...	изчислени	незадължителни
24	От които: Разходи, финансирани с трансфери от ЕС (= 8)	D.7EU+D.9EU	изчислени	изчислени	...	изчислени	незадължителни
25	Разходи, финансирани на национално равнище (23 24)		изчислени	изчислени	...	изчислени	незадължителни
26	p.m. Национално съфинансиране на програми, финансирани от Съюза		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
27	p.m. Цикличен компонент на обезщетенията за безработица		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
28	p.m. Еднократни разходи, включени в прогнозите (нива, с изключение на мерки, финансирани от ЕС)		XX,X	XX,X	...	XX,X	незадължителни
29	Финансирани на национално равнище нетни първични разходи (преди мерките по отношение на приходите) (= 25 26 27 28 14)		изчислени	изчислени	...	изчислени	незадължителни
	Финансирани на национално равнище нетни първични разходи			процент на нарастване		процент на нарастване	процент на нарастване
30	Нарастване на финансираните на национално равнище нетни първични разходи	ГДН таблица 1a, ред 1		изчислени	...	изчислени	незадължителни
	Салда		млрд. нац. валута	% от БВП		% от БВП	% от БВП
31	Нетни отпуснати заеми/получени заеми (= 7 23)	B.9	изчислени	изчислени	...	изчислени	незадължителни
32	Първично салдо (= 31 14)	B.9-D.41p	изчислени	изчислени	...	изчислени	незадължителни
	Корекция спрямо фазата на икономическия цикъл			% от БВП		% от БВП	% от БВП
33	Структурно салдо			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
34	Структурно първично салдо			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
	Дълг		млрд. нац. валута	% от БВП		% от БВП	% от БВП
35	Брутен дълг		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
36	Промяна на брутния дълг		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	незадължителни
37	Приноси към измененията на брутния дълг						
38	Първично салдо (= minus 32)			изчислени	...	изчислени	незадължителни
39	Лавинообразен ефект			изчислени	...	изчислени	незадължителни
40	Разходи за лихви (= 14)			повторени	...	повторени	незадължителни
41	Растеж			изчислени	...	изчислени	незадължителни
42	Инфлация			изчислени	...	изчислени	незадължителни
43	Корекция наличности потоци (= 36 38 39)			изчислени	...	изчислени	незадължителни
				%		%	%
44	p.m. Имплицитен лихвен процент върху дълга (= 14 / DEBT(t-1))			XX,X %	...	XX,X %	незадължителни

Забележки: Ред 30 „Нарастване на финансираните на национално равнище нетни първични разходи“ може да бъде изчислен посредством следната формула: $e_t = \frac{NE_t - REV_t}{NE_{t-1}} - 1 = \frac{(NE_t \,/\, GDP_t) - (REV_t/\, GDP_t)}{(NE_{t-1} \,/\, GDP_{t-1})} * (1 + g_t) - 1$, където e_t е нарастването на финансираните на национално равнище нетни първични разходи (таблица 4 от ГДН, ред 30) за годината *t*, $NE_t \,/\, GDP_t$ и $NE_{t-1} \,/\, GDP_{t-1}$ са финансираните на национално равнище нетни първични разходи (преди мерките по отношение на приходите) като дял от БВП съответно за годините *t* и *t-1* (таблица 4 от ГДН, ред 29), $REV_t/\, GDP_t$ са мерките по отношение на приходите като дял от БВП за годината *t* (таблица 4 от ГДН, ред 10), а g_t е процентът на растеж на номиналния БВП за годината *t* (таблица 2 от ГДН, ред 3).

Таблица 5 от ГДН

Очаквано въздействие на дискреционните мерки по отношение на разходите и по отношение на приходите

	Наименование/описание на мярката	Еднократна	Разходи/ приходи	Подсектор	T-X	...	T
				Код по ЕСС	% от БВП		% от БВП
1	Мярка 1	Да	Разходи	незадължителни	Код	...	XX,X %
...	...	...	...	...	...	...	...
X	Мярка X	Не	Приходи	незадължителни	Код	XX,X %	...	XX,X %
Z	ОБЩО					изчислени	...	изчислени

Забележка: с изключение на мерките, финансирани от ЕС. Мерките следва да се докладват инкрементално. Еднократните мерки следва винаги да се записват като имащи въздействие в размер на +/-X през годината на първото въздействие върху бюджета и -/+X през следващата година, т.е. цялостното въздействие върху нивото на приходите или разходите в две последователни години трябва да е равно на нула. Увеличенията (намаленията) както на разходите, така и на приходите следва да се докладват с положителен (отрицателен) знак.

4.5. *Безвъзмездни средства и заеми по линия на МВУ*

По време на периода на прилагане на МВУ в ГДН следва да продължи да се докладва за разходите и за други разноски, финансирани с безвъзмездни средства и заеми по линия на МВУ.

Таблица 6 от ГДН

Безвъзмездни средства по линия на МВУ

		2020	...	2026
	Приходи от отпускане на безвъзмездни средства по линия на МВУ	% от БВП		% от БВП
1	Безвъзмездни средства по линия на МВУ, както са включени в прогнозите за приходите	XX,X %	...	XX,X %
2	Изплащания по отпускане на безвъзмездни средства от ЕС по линия на МВУ	XX,X %	...	XX,X %
	Разходи, финансирани с безвъзмездни средства по линия на МВУ			
3	Общо текущи разходи	XX,X %	...	XX,X %
4	Бруто образуване на основен капитал	XX,X %	...	XX,X %
5	Капиталови трансфери	XX,X %	...	XX,X %
6	Общо капиталови разходи (4+5)	изчислени	...	изчислени
	Други разходи, финансирани с безвъзмездни средства по линия на МВУ			
7	Намаляване на данъчните приходи	XX,X %	...	XX,X %
8	Други разходи, оказващи въздействие върху приходите	XX,X %	...	XX,X %
9	Финансови операции	XX,X %	...	XX,X %

Таблица 7 от ГДН

Заеми по линия на МВУ

		2020	...	2026
	Приходи от заеми по линия на МВУ	% от БВП		% от БВП
1	Заеми по линия на МВУ, както са включени в прогнозите за приходите	XX,X %	...	XX,X %
2	Изплащания по отпускане на заеми от ЕС по линия на МВУ	XX,X %	...	XX,X %
	Разходи, финансирани със заеми по линия на МВУ			
3	Общо текущи разходи	XX,X %	...	XX,X %
4	Бруто образуване на основен капитал	XX,X %	...	XX,X %
5	Капиталови трансфери	XX,X %	...	XX,X %
6	Общо капиталови разходи (4+5)	изчислени	...	изчислени
	Други разходи, финансирани със заеми по линия на МВУ			
7	Намаляване на данъчните приходи	XX,X %	...	XX,X %
8	Други разходи, оказващи въздействие върху приходите	XX,X %	...	XX,X %
9	Финансови операции	XX,X %	...	XX,X %

4.6. *Информация за реформите и инвестициите*

За държавите, чийто период на корекция е удължен до максимум седем години, в ГДН следва изрично да се докладва за изпълнението на ангажиментите за реформи и инвестиции, обуславящи удължаването, посочени в препоръката на Съвета. Държавата членка трябва да осъществи задоволително набора от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаването. В противен случай Съветът може да препоръча преразгледан план за нетните разходи с по-кратък период на корекция въз основа на препоръка на Комисията (член 20). В таблица 8 от ГДН държавите членки следва да докладват за хода на изпълнението на всяка от стъпките за изпълнение (по график, със забавяне, изпълнена или неизпълнена). За всяка изпълнена стъпка в текста на ГДН следва да се обяснява защо държавата членка счита, че въпросната стъпка е изпълнена в съответствие с показателите и целта ѝ. За всяка все още неизпълнена стъпка в текста на ГДН следва да се посочва актуалното състояние спрямо графика, определен в препоръката на Съвета. Всяко забавяне трябва да се докладва с подробни обяснения, включително дали са налице обективни обстоятелства, които възпрепятстват изпълнението в срока, предвиден в препоръката на Съвета. По подобен начин в ГДН следва да бъдат дадени подробни обяснения, в случай че дадена реформа или инвестиция е била коригирана в сравнение с първоначално договореното, както и в случай на отстъпление, отмяна или неизпълнение ([39]). Комисията ще разгледа предоставеното обяснение и може да поиска допълнителни обяснения и/или да предприеме допълнителни действия.

([39]) В случай на съмнения държавите членки се насърчават да обсъдят съответните въпроси с Комисията на техническо равнище, преди да представят доклада за напредъка.

Таблица 8 от ГДН

Напредък по реформите и инвестициите, обуславящи удължаване на периода на корекция

		МВУ/СП	СДП	Общи приоритети	Основна цел	Ключови стъпки	Планирана дата на изпълнение	Показател(и)	Статус на стъпката по отношение на спазването на графика
1	Инвестиция/реформа A	„XX“	СДПX.X_1 препоръка X съгласно ПМД	„XX“	„XX“	Стъпка 1 ... Стъпка Z	тримесечие на 20XX ... тримесечие на 20XX	„XX“ ... „XX“	Изпълнена ... Със забавяне
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
X	Инвестиция/реформа X	„XX“	СДПX.X	„XX“	„XX“	Стъпка 1 ... Стъпка Z	тримесечие на 20XX ... тримесечие на 20XX	„XX“ ... „XX“	Изпълнена ... По график

Забележки: В колоните следва да се повтаря информацията, включена в препоръката на Съвета, с изключение на колоната „Статус на стъпката по отношение на спазването на графика“. В колоната „МВУ/СП“ следва да се посочва „МВУ“, ако реформата/инвестицията се подпомага по линия на ПВУ на държавата членка, „СП“, ако реформата/инвестицията е част и от споразумението за партньорство на държавата членка, а в останалите случаи полето следва да остане празно. За реформите и инвестициите, произтичащи от МВУ, колоната „МВУ/СП“ следва също така да включва упоменаване на мерките, предвидени в съответното решение за изпълнение на Съвета. „Планирана дата на изпълнение“ следва да отговаря на „планираната дата на изпълнение“ за всяка стъпка, посочена в препоръката на Съвета, с която се одобрява средносрочният план. В съответствие с категориите за докладване във FENIX в „статус на стъпката по отношение на спазването на графика“ за всяка стъпка следва да се посочва дали тя се изпълнява „по график“ (стъпката ще бъде изпълнена по график до планираната дата на изпълнение), „със забавяне“ (стъпката ще бъде изпълнена след планираната дата на изпълнение, която все още не е отминала към момента на докладването), е „изпълнена“ (стъпката е изпълнена) или е „неизпълнена“ (към момента на докладването планираната дата на изпълнение е отминала, но се отчита забавяне по изпълнението на стъпката или тя не може/няма да бъде изпълнена).

В ГДН следва да се докладва за изпълнението на другите реформи и инвестиции, включени в средносрочния план. В ГДН следва да бъде включена таблица 9 от ГДН, която обхваща реформите и инвестициите, посочени в средносрочните планове, чиято цел е да се допринесе за постигането на общите приоритети на Съюза и за изпълнението на СДП ([40]). Тъй като в средносрочния план се описват действията на засегнатата държава членка за коригиране на дисбаланси в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси чрез изпълнение на съответните СДП, в ГДН следва също така да се докладва за напредъка, постигнат по преодоляването на тези дисбаланси ([41]). Освен това следва да продължи да се докладва за всички мерки за изпълнение на СДП посредством интерфейса CeSaR ([42]). С цел прозрачност обобщаващият доклад относно изпълнението на СДП, който се генерира от CeSaR във връзка с изпълнението на СДП, следва да бъде приложен към ГДН (вж. таблица I от приложението към настоящите насоки). Докладването в текста следва да бъде съсредоточено върху мерките, свързани с предприемането на нови действия на политиката след представянето на най-скорошния ГДН, като се избягва повтарянето на развития, за които вече е докладвано преди това. По-специално, когато дадена инвестиция или реформа бъде отбелязана за първи път като „изпълнена“, „със забавяне“ или „неизпълнена“ в таблица 9 от ГДН, текстът на ГДН следва да включва *кратко* самостоятелно обяснение за промяната в статуса. Допълнителни уместни подробности следва да бъдат включвани в текста само ако те вече не са докладвани в базата данни CeSaR. В случай на забавяне, корекции или неизпълнение в текста на ГДН следва също така да се обясни по какъв начин държавата членка възнамерява въпреки това да постигне целите, към които са насочени реформите и инвестициите.

([40]) За държавите членки с удължаване на периода на фискална корекция таблица 9 от ГДН включва реформите и инвестициите, различни от обуславящите удължаването, които са посочени в препоръката на Съвета, с която се одобрява средносрочният план, и които се съдържат в таблица 8 от ГДН.

([41]) В случай на прекомерни дисбаланси вж. следващата точка.

([42]) Достъп до интерфейса CeSaR може да бъде осъществен на адрес: https://webgate.ec.europa.eu/csr. По време на периода на прилагане на МВУ докладването в CeSaR следва да е съсредоточено върху изпълнението на онези СДП, които не са обхванати от ПВУ.

Таблица 9 от ГДН

Напредък по реформите и инвестициите

		МВУ/СП	СДП	Общи приоритети	Статус по отношение на спазването на графика
1	Инвестиция/реформа А	„XX“	СДПХ.X; препоръка X съгласно ПМД	„XX“	Изпълнена
...	...	...	...	...	...
X	Инвестиция/реформа X	„XX“	СДПХ.X	„XX“	Със забавяне

Забележки: В колоната „МВУ/СП“ следва да се посочва „МВУ“, ако реформата/инвестицията е част и от ПВУ на държавата членка, „СП“, ако реформата/инвестицията се подпомага по линия на споразумението за партньорство на държавата членка, а в останалите случаи полето следва да остане празно. За реформите и инвестициите, произтичащи от МВУ, колоната „МВУ/СП“ следва също така да включва упоменаване на мерките, предвидени в съответното решение за изпълнение на Съвета. В съответствие с категориите за докладване във FENIX в „статус по отношение на спазването на графика“ следва да се посочва дали инвестицията или реформата се изпълнява „по график“ (реформата/инвестицията ще бъде изпълнена по график, както е планирано), „със забавяне“ (реформата/инвестицията ще бъде изпълнена след планираната дата на изпълнение, която все още не е отминала към момента на докладването), е „изпълнена“ (реформата/инвестицията е изпълнена) или е „неизпълнена“ (към момента на докладването планираната дата на изпълнение е отминала, но се отчита забавяне по изпълнението на реформата/инвестицията и тя не може/няма да бъде изпълнена), като държавата членка избира категорията, която по нейно мнение отговаря най-точно на актуалното състояние.

По време на периода на прилагане на МВУ изпълнението на всички реформи и инвестиции по ПВУ, включени в средносрочните планове, следва да бъде докладвано и в ГДН (член 36) ([43]). Мониторингът на тези ангажименти за реформи и инвестиции при всички положения ще продължи да се извършва в контекста на МВУ. По-подробно докладване за изпълнението на реформите и инвестициите по ПВУ от включеното в таблица 8 от ГДН и таблица 9 от ГДН следва да бъде представено чрез интерфейса FENIX като част от исканията за плащане и при извършваното два пъти годишно докладване съгласно член 27 от Регламента за МВУ. Държавите членки се приканват да приложат към ГДН обобщаващ доклад, извлечен от интерфейса FENIX, който включва най-актуалната информация от извършваното два пъти годишно докладване по МВУ (вж. таблица II от приложението към настоящите насоки) ([44]). За реформите и инвестициите, обхванати в таблица 8 от ГДН и таблица 9 от ГДН, докладването в текста следва да бъде съсредоточено върху мерките, свързани с предприемането на нови действия на политиката след представянето на най-скорошния ГДН (или, ако това е първият ГДН — след представянето на средносрочния план), като се избягва повтарянето на развития, за които вече е докладвано преди това. Когато дадена инвестиция или реформа бъде отбелязана като „изпълнена“, „със забавяне“ или „неизпълнена“ в ГДН, текстът следва да включва самостоятелно, но кратко обяснение. Отделно от краткото обяснение текстът на ГДН трябва да включва допълнителни подробности (за изпълнените, забавените или неизпълнените реформи или инвестиции, обуславящи удължаване) само ако тази информация вече не е предоставена чрез интерфейса FENIX в съответствие с посочения по-горе подход, който се следва за докладването в CeSaR.

4.7. *Докладване в случай на процедура при прекомерен дисбаланс*

В случай на процедура при прекомерен дисбаланс в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси в ГДН следва да се докладва за изпълнението на действията на политиката, които имат за цел преодоляване на прекомерния дисбаланс (таблица 10 от ГДН). В случай че бъде стартирана процедура при прекомерен дисбаланс, преработеният средносрочен план служи също така като плана за коригиращи действия, предвиден съгласно процедурата при прекомерен дисбаланс (член 31, параграф 3). В съответствие с това в плана следва да бъдат посочени конкретните действия на политиката, целящи да се коригира прекомерният дисбаланс, въз основа на препоръка на Съвета, която включва график за тези действия. За всяко от тези действия в ГДН следва да се докладва за постигнатия напредък, по-специално след представянето на последния ГДН (или, ако това е първият ГДН — след представянето на средносрочния

([43]) Информацията, предоставена в ГДН, не засяга оценката на Комисията за това дали са изпълнени специфичните изисквания по линия на МВУ. Ако в ГДН се докладва за промени по мерки, които вече са оценени положително по МВУ, държавите членки се приканват да уведомят Комисията за тези промени, преди да представят своя ГДН.

([44]) Следва да бъде приложен стандартният обобщаващ доклад, извлечен от интерфейса FENIX, който включва всички реформи и инвестиции по ПВУ (а не само включените в средносрочните фискално-структурни планове).

план), както и да се обясни дали действията се изпълняват по график, дали има забавяне, дали са изпълнени или са неизпълнени. За всяко изпълнено действие в текста на ГДН следва да се дава обосновка защо държавата членка счита, че въпросната реформа или инвестиция е изпълнена в съответствие с целта ѝ. За всяко забавено или неизпълнено действие в текста на ГДН следва да се обяснят i) причините за забавянето или неизпълнението, ii) дали са налице обективни обстоятелства, с които може да бъде обяснено забавянето, iii) плановете за преодоляване на забавянето или компенсиране на факта, че действието остава неизпълнено, както и съответният график, и iv) да се опишат всички други положени усилия, с които се допринася в достатъчна степен за постигането на целта на проблемното действие. Въпреки че в ГДН се прави годишна равносметка на постигнатото, мониторингът и свързаното с него докладване във връзка с процедурата при прекомерен дисбаланс могат да бъдат извършени и извън контекста на ГДН.

Таблица 10 от ГДН

Напредък по реформите и инвестициите за преодоляване на прекомерни дисбаланси (план за корективни действия)

		Краен срок	Статус по отношение на спазването на графика
1	Инвестиция/реформа A	X тримесечие на 20XX г.	Изпълнена
...	...	...	...
X	Инвестиция/реформа X	X тримесечие на 20XX г.	По график

4.8. *Приложения, които трябва да бъдат включени към ГДН*

ГДН следва да включва достатъчно всеобхватно докладване относно изпълнението на действията на политиката, насочени към постигане на целите за устойчиво развитие, прилагане на Европейския стълб на социалните права, както и в отговор на другите общи приоритети на ЕС ([45]). Препоръчва се тази информация да бъде включвана в приложенията, но държавите членки могат също така да решат да я включат в самия ГДН. Тази информация следва да допълва обсъденото по-горе докладване относно изпълнението на реформите и инвестициите. Тя следва да включва достатъчно всеобхватен преглед на мерките на политиката на държавата членка, предприети в отговор на основните предизвикателства в областта на заетостта, образованието, уменията и социалната сфера (набелязани в най-новия доклад за държавата и в съвместния доклад за заетостта, включително в изготвения от Комисията анализ на рисковете за възходящата социална конвергенция) и с които се допринася за постигането на принципите на Европейския стълб на социалните права. Този преглед следва да се допълва от информация, която трябва да се предоставя в таблица III от приложението към настоящите насоки. По аналогичен начин приложенията следва да включват достатъчно всеобхватен преглед на осъществените инвестиции и реформи от НПЕК на държавите членки, като се прави разграничение съгласно петте измерения на енергийния съюз (декарбонизация, енергийна ефективност, енергийна сигурност, вътрешен енергиен пазар, научни изследвания, иновации и конкурентоспособност) и тяхното (очаквано) въздействие върху декарбонизацията, когато е приложимо. За да се сведе до минимум административната тежест, тези приложения към ГДН следва да съдържат кръстосана препратка към двугодишните доклади за напредъка по изпълнението на НПЕК — с оглед на тяхното значение за общия приоритет на ЕС за екологичен и енергиен преход и за националните стратегически пътни карти за цифровото десетилетие — или към по-нови документи, в които се докладва за съответните политики и мерки. В тези приложения държавите членки също така се насърчават да докладват за конкретното въздействие на мерките на политиката в областта на климата и на мерките във връзка с постигането на краткосрочните и дългосрочните цели на цифровото десетилетие, предприети като част от ангажиментите по линия на средносрочните фискално-структурни планове. Що се отнася до докладването за постигнатия напредък по отношение на цифровия преход, държавите членки следва да гарантират съгласуваност с докладите си за напредъка в цифровата област, които представят на Комисията за целите на индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) и за мониторинга на цифровото десетилетие. Освен това държавите членки се насърчават да правят в тези приложения кръстосани препратки към най-новите данни, представени на Комисията във връзка с изпълнението на фондовете на политиката на сближаване, както и да докладват за напредъка по преодоляването на основните несъответствия, изтъкнати в контекста на европейския семестър.

CeSaR ще продължи да се използва за мониторинг на изпълнението на СДП от страна на държавите членки в контекста на европейския семестър. Генерираният от CeSaR обобщаващ доклад относно изпълнението на СДП (вж. таблица I от приложението към насоките) следва да бъде прилаган към ГДН. По подобен начин по време на периода на прилагане на МВУ държавите членки се приканват да прилагат към ГДН обобщаващия доклад, извлечен от FENIX (вж. таблица II от приложението към настоящите насоки).

([45]) Става въпрос за следните приоритети: i) справедлив екологичен и цифров преход, включително съгласуваност с Европейския закон за климата; ii) социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права; iii) енергийна сигурност; и iv) когато е необходимо, изграждането на отбранителни способности.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица I

ДОКЛАДВАНЕ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ИЗВЛЕЧЕНО ОТ CeSaR

СДП.Година.№

СДП Година Подчаст № Текст на СДП

Мерки	
Вписване 1	
Вписване 2	
Коментари	
Вписване 1	
Вписване 2	
Актуално състояние	
Вписване 1	
Вписване 2	

Таблица II

ДОКЛАДВАНЕ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ИЗВЛЕЧЕНО ОТ FENIX

(да се свали от FENIX — по избор)

Подчаст на СДП	Наименование на мярката	Наименование на ключовия етап/целта	Краен срок (тримесечие)	Статус във Fenix

Таблица III

ДОКЛАДВАНЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СТЪЛБ НА СОЦИАЛНИТЕ ПРАВА: ОСНОВНИ МЕРКИ И ОЧАКВАНОТО ИМ ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Принцип от Европейския стълб	Списък на основните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
1. Образование, обучение и учене през целия живот	1. 2. 3.	
2. Равенство между половете	1. 2. 3.	
3. Равни възможности	1. 2. 3.	

4.	Активна подкрепа за заетостта	1. 2. 3.	
5.	Сигурна и гъвкава заетост	1. 2. 3.	
6.	Заплати	1. 2. 3.	
7.	Информация за условията на работа и защита в случай на уволнение	1. 2. 3.	
8.	Социален диалог и участие на работниците	1. 2. 3.	
9.	Равновесие между професионалния и личния живот	1. 2. 3.	
10.	Здравословна, безопасна и добре приспособена работна среда и защита на личните данни	1. 2. 3.	
11.	Грижи и подкрепа за децата	1. 2. 3.	
12.	Социална закрила	1. 2. 3.	
13.	Обезщетения за безработица	1. 2. 3.	
14.	Минимален доход	1. 2. 3.	
15.	Доходи и пенсии за старост	1. 2. 3.	
16.	Здравни грижи	1. 2. 3.	
17.	Интеграция на хората с увреждания	1. 2. 3.	
18.	Дългосрочни грижи	1. 2. 3.	

19.	Жилищно настаняване и помощ за бездомните хора	1. 2. 3.	
20.	Достъп до основни услуги	1. 2. 3.	

Таблица IV

ДОКЛАДВАНЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ЦУР: ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ МЕРКИ И ОЧАКВАНОТО ИМ ВЪЗДЕЙСТВИЕ

ЦУР		Списък на основните допринасящи мерки	Очаквано въздействие на мерките (качествено и/или количествено)
1.	Изкореняване на бедността	1. 2. 3.	
2.	Нулево равнище на глад	1. 2. 3.	
3.	Добро здраве и благосъстояние	1. 2. 3.	
4.	Качествено образование	1. 2. 3.	
5.	Равенство между половете	1. 2. 3.	
6.	Чиста вода и добри санитарни условия	1. 2. 3.	
7.	Финансово достъпна и чиста енергия	1. 2. 3.	
8.	Финансово достъпна и чиста енергия	1. 2. 3.	
9.	Промишленост, иновации и инфраструктура	1. 2. 3.	
10.	Намаляване на неравенствата	1. 2. 3.	
11.	Устойчиви градове и общности	1. 2. 3.	
12.	Отговорно потребление и производство	1. 2. 3.	

13.	Борба с изменението на климата	1. 2. 3.	
14.	Живот под водата	1. 2. 3.	
15.	Живот на земята	1. 2. 3.	
16.	Мир, справедливост и силни институции	1. 2. 3.	
17.	Партньорства за целите	1. 2. 3.	